Госкнижная палата УзССР
15 НОЯ 1983

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 260 (18.737). ● Якшанба, 1983 йил 13 ноябрь ● Баҳоси 3 тийин.

● РЕСПУБЛИКАМИЗ ПАХТАЗОРЛАРИДА СУНГГИ МИЛЛИОН ТОННА «ОҚ ОЛТИН» УЧУН КУРАШ ҚИЗҒИН БОРМОҚДА

● ИЛҒОР ХЎЖАЛИКЛАРНИНГ НАМУНАСИ ЗАФАРЛАРГА ЧОРЛАЙДИ

● ПАХТА ЙИҒИМ-ТЕРИМИНИ ЯНАДА КУЧАЙТИРАЙЛИК

КАМТАРЛИК — ИНСОН КЎРКИ

Камтарлик — инсон кўрки, деб бежиз айтишмайди. Ҳақиқий инсоний камтарлик ҳақида гап кетганида, энг аввало, кўз олдимизда доҳиймиз В. И. Ленин намоён бўлади. Владимир Ильич одамларга меҳрибон ва ғамхўргина бўлиб қолмай, айни чоғда ғоят камтар, камсуқум ва чинакамига оддий инсон эди. Ортиқча мақтов ва мадҳияларни сира ёқтирмасди. Пролетар ёзувчиси Максим Горький тили билан айтганда, доҳиймиз В. И. Ленин «ҳақиқат каби оддий» эди.

Ана шундай юксак инсоний фазилатларга эга бўлиш ва бу хислатларни ўзида тарбиялаб, камол топтириб боришни ҳар бир партия, совет, хўжалик ва муассаса раҳбари, умуман, ҳар бир замондошимиз ўзининг муқаддас бурчи, деб билмоғи керак. Киши кимлигидан қатъи назар — хоҳ партия, давлат ёки жамоат арбобими, хоҳ муассаса раҳбарими, ишчи ёки хизматчими оддий ва камтар, ҳалол ва софдил, одобли ва хулқли, ташкилотчи ва ташаббускор, хушмуомала ва камсуқум, меҳрибон ва жонкуяр бўлиши лозим.

Ҳақиқатан ҳам камтарликнинг баҳоси йўқ. Уни асло камситиб бўлмайди. Камтар, ширинсўз ва хушмуомала одам ҳар доим эл-юрт орасида обрў-эътибор топаверади, коллектив иззат-ҳурматини қозонаверади. Айниқса, хушфеъллик, оддийлик ва ширинсуханлик раҳбарлик лавозимларида ишлаётган кишилар учун ғоят муҳимдир. Чунки улар ҳамиша меҳнаткаш омма орасида бўлиб, кишиларнинг доимий кузатувида юришади.

Орамизда бурч ва ҳуқуқларини чуқур англаган, юксак ғоявий ва ахлоқий фазилатларни ўзларида мужассамлаштирган камтар ва оддий, дилкаш ва ғамхўр, талабчан ва принципиал, ширинсухан ва хушмуомала кишилар кўплаб топилади. «Меҳнат шуҳрати» орденининг тўла нишондори, бригада бошлиғи Муҳаммаджон Қўчқоровни Фарғона область, Киров районидаги Димитров номли колхоз аъзолари республикамизда оғизга тушган юқори ҳосил устаси бўлгани учунгина эмас, ташкилотчилиги, топқирлиги, зукколиги, принципиал коммунистлиги, меҳрибонлиги, энг муҳими, оддий ва камтарлиги учун ҳам эъзозлашади, чексиз ҳурмат қилишади. Муваффақиятлардан боши айланиб қолмади, у манманликка, кибр-ҳавога берилмади, ишбилармонлиги ва ташкилотчилигини, омилкорлиги ва ишчанлигини кўрсатди, қўш-қўш орденларини рўкач қилмади, аксинча ўзгаларга ҳурмат-эҳтироми учун ҳам кўпчиликнинг олқишини олаётир. Ана шундай иззат-икромга сазовор бўлган ажойиб замондошларимиз — «Главташкентстрой»га қарашли 11-«Висотстрой» трестининг қурувчилар бригадаси бошлиғи, СССР Давлат мукофоти лауреати Мухтор Ҳабибуллаев, қирқ тўрт йилдан буён раис бўлиб ишлаётган Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Избоскан районидаги «Партия XX съезди» колхози раиси Абдусамат Тиллабоев, Пахтакор районидаги Ульянов номли совхоз бригадири, КПСС Марказий Комитети аъзолигига кандидат, Ленин комсомоли мукофоти лауреати Холбуви Рустамовалар ва бошқа кўплаб меҳнатсевар, камсуқум кишилар халқимизнинг фахри ва ифтихоридир.

Дарвоқе, энг аввало, коммунистлар, мансабдор шахслар камтар, оддий, ғамхўр ва дилкаш, хушмуомалали ва ширинсухан бўлишлари лозим. Ленинча оддийлик коммунистнинг кундалик ҳаётида асосий мезон бўлиб қолмоғи зарур. Партиямиз камтар ва жўшқин меҳнати билан, мусаффо ва поклиги, ростгўйлиги ва ҳалоллиги билан одамлар ҳурматини қозонаётган кишиларни — коммунистлар ва комсомолларни, масъул ходимлар ва раҳбарларни ҳамиша қадрлайди, ҳурмат қилади ва уларнинг баркамоллиги учун барча имкониятларни муҳайё этиб берган. Партия, халқ иши учун ҳамиша фидокор, ишчан ходим доимо юқорига кўтарилаверади. Борди-ю киши камтарлик чегарасини босиб ўтиб, хизмат вазифасини суиистеъмол қилдими, умумманфаатидан шахсий манфаатини устун қўйиш йўлига ўтдими, демак, у тубанлик ботқоғига ботиб, эл-юрт назаридан қолади. Бундай кишиларни тўғри йўлга солиш ва тарбиялашда бутун жамоатчиликнинг фаол иштирок этиши ғоят муҳим аҳамиятга эгадир.

Редакциямизга келаётган айрим мактубларда ва меҳнаткашлар сигналларида баъзи мансабдор шахслар, раҳбар ходимларнинг ўз амалини, ўз даража ва мавқеини пеш қилиб, дағалликка ва кибр-ҳавога берилганликлари, камтарлик ва бурчни унутиб, манмансираб кетганликлари, шуҳратпарастликка берилганликлари хабар қилинади. Совет турмуш тарзимизда, умуман бюрократизмга, қўполлик ва мақтанчоқликка, манманликка ва киши нафсониятига тегишга ҳеч кимнинг ҳаққи йўқ, турмушимизда бундай иллатларга асло ўрин бўлмаслиги керак. Айниқса, одамларнинг иззат-нафсини камситиш, уларнинг қадр-қимматини таҳқирлаш, танқидни бўғиш ва ўч олишга сира ҳам йўл қўймаслик лозим.

Халқимиз «Буғдой нонинг бўлмаса ҳам, буғдой сўзинг бўлсин», — деб доно гапни айтган. Афсуски, орамизда нокамтарона хатти-ҳаракатлар қиладиганлар, қўполлик ва дағалликка йўл қўядиганлар, ҳеч ким билан ҳисоблашмайдиганлар ҳам учраб туради. Бекобод районидаги «Коммунизм» колхози аъзолари йўллаган шикоят хатда правление раиси Н. Абдураҳимов одамларни менсимай қўйгани, дағаллик ва қўполлик йўлига ўтгани, қўл остидагилар билан ўшқириб муомала қилаётгани, ҳатто партия йиғилишларига кечикиб келаётгани баён этилган эди. Ушбу хат юзасидан текшириш ўтказилганда фактлар тасдиқланди. Район партия комитети бюроси колхоз раиси Н. Абдураҳимовни қаттиқ огоҳлантирди. Газли шаҳридаги 6-магазин мудири Ч. Шарипов Улуғ Ватан уруши қатнашчиларига нисбатан қўпол муомалада бўлиб келган. Шаҳар ижрокомидан хабар қилинишича, совет савдоси қоидаларини бузганлиги ва қўпол муомаласи учун Ч. Шариповга ҳайфсан эълон қилинган.

Кимки ўзини баланд тутиб, катондимоғлик қилар экан, ҳеч ким унга қалбини очмайди, унга ишонч билдирмайди ва ундан маслаҳат ҳам сўрамайди. Ўзига бино қўйиш одамлар билан алоқани узиш, деган гап. Аввалги мақтовлар, тақдирланишларга маҳлиё бўлиб, жонажон коллективдан йироқлашиш, ўзгалар фикр-мулоҳазалари билан ҳисоблашмай, панд-насиҳатларини назар-писанд қилмаслик, жиззакилик, босар-тусарини билмаслик, ўринсиз заҳархандалик қилиш — шу каби иллатларга ўз вақтида зарба беришда, айниқса, партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари, бутун жамоатчилик принципиаллик ва талабчанлик кўрсатишлари зарур. Тарбиявий ишда вазминлик ва босиқлик билан, дўқ-пўписасиз, шовқин-суронсиз иш олиб бориш, меҳнат унумдорлигини кўтариш ва ишлаб чиқариш интизомини мустаҳкамлашда кишилар кайфияти ва руҳиятин яхшилаб бориш, айниқса, муҳимдир. КПСС Марказий Комитетининг ноябрь (1982 йил) ва июнь (1983 йил) Пленумлари қарорларида, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Ю. В. Андроповнинг нутқларида одамларнинг иззат-нафсини камситмаслик, уларни қадрлаш, камтар ва оддий, ҳалол ва софдил бўлиш алоҳида таъкидлаб ўтилган. Партия ва ҳукуматимизнинг ана шу талаби ва кўрсатмаларига қатъий амал қилиш барчанинг жонажон ва муқаддас иши бўлиб қолмоғи зарур.

Меҳнатдан бахт-иқбол, шон-шуҳрат топган кишилар ҳеч қачон манманликка, мақтанчоқликка берилмаганлар, камтарлик ва оддийлик чегарасидан чиқмаганлар. Камтарга камол, дейдилар. Камтар, камсухан, ширинсўз ва муомалали кишилар сира ҳам сохта обрў, шуҳрат кетидан қувмаганлар. Уларга ҳар қандай эътибор, эҳтиром ва чуқур ҳурмат табиий равишда ўз-ўзидан келган. Бироқ камтарлик ниқобига бурканиб, бирор вазифа устида жон куйдираётгандек бўлганларнинг кўп ўтмай миси чиқиб қолишини ҳаёт ўз тажрибасида исботлаган. Камтарлик ва оддийлик ҳамиша ҳамроҳимиз бўлиб қолиши лозим. Унга асло гард юқтирмайлик, авайлаб-асрайлик.

Эл-юртга ҳалол ва виждонан хизмат қилиш, коллектив манфаатлари ва давлат манфаатлари учун жон куйдириш, коммунистик эътиқодли, камтар ва камсуқум бўлиш — раҳбар ходимларнинг олий бурчидир. Хушмуомалалик, меҳрибонлик ва ғамхўрлик, оддийлик ва ширинсуханлик чароғон ҳаётимиз кўрки, унинг ҳусн-жамоли бўлиб келган ва шундай бўлиб қолади. Ленинча камтарлик ҳаётимиз қонунига айланган бўлиб, унга ҳар бир масъул ходимнинг, ҳар бир соф виждонли кишининг амал қилиши ҳам фарз, ҳам қарз.

„Оқ олтин" хирмонига

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 12 ноябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён; тўртинчи устун — шу жумладан бир кунда машинада терилган пахта; бешинчи устун — мавсум бошидан буён.

ХОРАЗМ	0,24	104,90	0,25	58,67
ҚҚАССР	0,47	102,63	0,36	70,17
Тошкент	0,51	99,36	0,35	84,49
Бухоро	0,64	88,33	0,02	8,15
Қашқадарё	0,75	84,81	1,06	56,25
Навоий	0,81	83,68	0,48	28,70
Самарқанд	1,04	82,06	0,95	42,65
Фарғона	0,75	79,75	0,02	8,80
Андижон	0,77	78,38	0,27	23,36
Сурхондарё	0,76	77,53	0,22	40,35
Наманган	0,77	76,98	0,48	46,61
Сирдарё	0,48	75,72	0,04	59,96
Жиззах	0,54	74,49	—	60,79
Республика бўйича:	0,67	84,58	0,35	45,62
Шу жумладан ингичка толали пахта:				
НАВОИЙ	1,71	133,03	1,68	73,82
СУРХОНДАРЁ	1,16	112,36	0,48	72,74
ҚАШҚАДАРЁ	0,96	107,93	0,94	70,22
Бухоро	1,26	93,17	—	—
Наманган	1,08	67,82	—	—
Республика бўйича:	1,13	110,25	0,65	67,23

ОММАВИЙ АХБОРОТ ВОСИТАЛАРИНИНГ ЖУДА МУҲИМ ВАЗИФАСИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида республика оммавий ахборот воситалари ходимларининг кенгаши бўлиб ўтди. КПСС Марказий Комитети 1982 йил ноябрь ва 1983 йил июнь Пленумларининг қарорларини, ўртоқ Ю. В. Андроповнинг йўл-йўриқларини амалий равишда бажариш масалалари кўриб чиқилди.

Кейинги вақтларда республика оммавий ахборот воситаларининг иш савияси бирмунча ошганлиги қайд этилди. Газета ва журналларнинг саҳифаларида, телекўрсатув ва радиоэшиттиришларда КПСС-нинг ички ва ташқи сиёсатини тушунтиришга, шунингдек, экономика ва маданиятни ривожлантиришнинг туб масалаларига, илм-фан ютуқларини, илғор технологияни, новаторларнинг тажрибасини ишлаб чиқаришга жорий қилишга оид материаллар кўпроқ берила бошлади. Республика газеталарининг саҳифаларида босилган социалистик мусобақа, партиявий-ташкилий ва идеология иши масалалари юзасидан бир қанча мароқли мақолалар диққатга сазовордир.

Шу билан бирга кенгашда оммавий ахборот воситалари ҳали КПСС Марказий Комитети уларнинг олдига қўяётган катта талабларни амалга ошириш учун кўп иш қилишлари кераклиги таъкидлаб ўтилди. Матбуотнинг, телевидение ва радионинг ҳар бир чиқиши беш йиллик топшириқларини ва олинган социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажаришга ундовчи омил бўлишига, резервларни очишга, меҳнат унумдорлигини оширишга, меҳнат ва моддий ресурслардан самарали, оқилона фойдаланишни таъминлашга ёрдам беришига эришмоқ керак.

Редакцияларнинг коллективлари эълон қилинаётган материалларнинг кўпроқ маълумот беришига ҳаракат қилишлари, КПСС Марказий Комитети июнь Пленумининг матбуотнинг ҳар бир чиқиши одамларни турмушга чуқур кириб бориши билан ишонтиришга ёрдам берсин, фикрнинг ўткирлиги ва услубнинг равшанлиги билан ажралиб турсин, деган талабини амалда рўёбга чиқаришлари лозимлиги кенгашда уқтириб ўтилди. Ўзбекистон меҳнаткашларининг энг асосий мажбурият — 6 миллион тонна пахтани териб, давлатга сотиш мажбуриятини бажариш йўлидаги курашини батафсил ва асосли ёритиш — республика оммавий ахборот воситаларининг энг муҳим вазифаларидан биридир.

(ЎзТАГ).

СССР ДАВЛАТ МУКОФОТИ ЛАУРЕАТЛАРИ

ҚЎРИҚ МАКТАБИ

Камол Халилов далага етиб келганида бригада аъзолари аллақачон тўпланишган, бироқ ҳали ишга тушиб кетмаган эдилар.

— Ўртоқ бригадир, — деди Исроил Мамасолиев, — сизни чин қалбдан табриклаймиз!

— Обрўйингиз бундан ҳам баланд бўлсин, — деди Гулнора Мамасолиева унинг қўлини қисар экан.

Камол Халилов ҳаяжонини яширолмай, нуқул «раҳмат, раҳмат ўртоқлар» дейишдан нарига ўтолмасди. Ҳа, 7 ноябрь, Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 66 йиллиги нишонланган кун Сирдарё область, Ильич районидаги «Правда» газетаси номли совхоз тракторчи-машинисти Камол Халилов учун ана шундай қувончли дамлар билан бошланди. У меҳнатда эришган юксак кўрсаткичлари ҳамда техника воситаларидан юқори самара билан фойдаланганлиги учун 1983 йилги СССР Давлат мукофотига сазовор бўлганди.

Халиловнинг механизаторлик қилаётганига ўн беш йил тўлди. Камолнинг айтишича, уни Мирзачўл камол топтирди. Мирзачўл унинг учун ҳақиқий ҳаёт ва меҳнат маҳорати мактаби бўлиб қолди.

Камол ўзининг биринчи мукофоти — «Ҳурмат Белгиси» орденини олганда бор-йўғи 23 ёшда эди. Ўшанда 1971 йил эди. У обрўни эмас, обрў уни излади. Кейинчалик Камол Халилов кўксига яна иккита нишон — иккинчи ва учинчи даража Меҳнат Шуҳрати орденлари қадаб қўйилди.

Меҳнатга ижодий ёндашиш ва резервларни мунтазам равишда қидиришга интилиш Камол Халиловга ишда юксак самараларни қўлга киритишга имкон бермоқда. У тракторда ишлашда мамлакатимиз бўйича энг юқори кўрсаткичлардан бирига эришишга муваффақ бўлди. Агар Иттифоқ бўйича бир гектар ерни ишлаш таннархи 5 сўм 78 тийин қилиб планлаштирилган бўлса, Камол Халиловда атиги 4 сўм 95 тийинга тушяпти. Бундан ташқари у беш йилликнинг уч йили ичида 675 килограмм ёқилғини тежаб қолди. Иқтисод қилинган бу ёқилғи билан тракторда яна бир ой ишлаш мумкин.

Камол Халилов бу йил пахтачилик бригадасига бошчилик қилишга ўтди. Ҳозирча ишлари ёмон эмас. Пахта териш машинаси бункеридан 210 тонна «оқ олтин» тўкканлиги шундан далолатдир.

Суратда: Камол Халилов қизлари Назокат, Дилафрўз ва Шафоат билан.

В. Втюрин фотоси (ЎзТАГ).

Республика матбуот маркази хабар қилади

● Республикамизда 12 ноябрь эрталабгача 5015362 тонна пахта тайёрланди. Ўтган куни 39508 тонна «оқ олтин» териб олинди. Мавсум бошидан бери машиналар бункеридан бўшатилган пахтамиз 1799676 тоннани ташкил қилди.

● ПАХТАКОР ЎРТОҚЛАР! ПАХТА ЙИҒИМ-ТЕРИМИДА СУРЪАТНИ ОШИРИШГА ЭРИШИНГИЗ! ДАЛАЛАРДАГИ ИШЛАРНИ ЯНАДА КУЧАЙТИРИБ ЮБОРАЙЛИК! БОР ҲОСИЛНИ СЎНГГИ ЧАНОҒИГАЧА ТЕРИБ ОЛАЙЛИК!

ТАБРИКЛАЙМИЗ

● ЎРТА ЧИРЧИҚ районн меҳнаткашлари катта меҳнат ғалабасига эришдилар. Улар пахта тайёрлаш йиллик планини адо этганликлари тўғрисида рапорт бердилар. Давлатга 45 минг тоннадан зиёд «оқ олтин» топширилди. Район пахтакорлари ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, яна 3 минг тонна хом ашё топширишга аҳд қилдилар.

● **БЎКА районидаги «ПАРТИЯ XIX СЪЕЗДИ» колхози меҳнаткашлари социалистик мажбуриятни ҳам бажарганликлари тўғрисидаги рапортга имзо чекдилар. Ҳар гектар ҳисобига ўртача 40,3 центнердан хирмон кўтардилар.**

● ШУМАНАЙ районидаги ГАГАРИН номли совхоз ҳам зиммасига олган юксак социалистик мажбуриятини шараф билан адо этди. Давлатга жами 6179 тонна дурдона армуғон этилди. Унинг 3852 тоннаси машиналарда териб олинди. Ҳосилдорлик 41 центнерни ташкил қилди.

● **БЕКОБОД районидаги яна 4 та хўжалик: НАВОИЙ номли, ДЗЕРЖИНСКИЙ номли, «ПОБЕДА», «КОММУНИЗМ» колхозлари ҳам марраға етдилар. Улар йиллик планни бажардилар.**

● НАМАНГАН районидаги «КОММУНИЗМ» колхози заршунослари районда биринчи бўлиб пахта тайёрлаш планини ўринлатдилар.

● **ШОВОТ районидаги «ЛЕНИНИЗМ» колхозининг меҳнатчилари ҳар гектаридан 37 центнердан ҳосил топшириб, йиллик планни адо этдилар. Улар шу кунларда социалистик мажбурият ҳисобига пахта термоқдалар.**

● ШАҲРИСАБЗ районидаги ЭНГЕЛЬС номли колхоз пахтакорлари ҳам дастлабки довондан ошиб ўтдилар. Йиллик план ошириб бажарилди. Планга қўшимча яна 1600 тонна «оқ олтин» териб олиш учун мусобақа авж олдириляпти.

● **Шу райондаги «ГУЛИСТОН» колхози азаматлари ҳам планни бажарганликлари тўғрисида рапорт бердилар. Хўжалик пахтакорлари ҳосилдорликни гектар бошига 38 центнерга етказиш учун ҳормай-толмай меҳнат қилмоқдалар.**

● АНДИЖОН областида яна бир хўжалик — МОСКВА районидаги «ОКТЯБРЬ» колхози планни ўринлатди. Бу муваффақиятга ҳар гектар майдондан 38—40 центнердан ҳосил топширган **Собиржон АБДУВАЛИЕВ, Собиржон НУРИДДИНОВ, Расулжон РАЖАБАЛИЕВ** бошлиқ бригадалар салмоқли ҳисса қўшдилар.

МУСОБАҚА ПЕШҚАДАМЛАРИ

● **Халқ депутатлари Андижон область Советининг депутати Малоҳат ЭРКИНОВА 12 тонна «оқ олтин» териб, социалистик мажбуриятини бажарди. Чевар теримчи ҳар куни 60—70 килограммдан пахта теряпти. Унинг дугоналари: Хўжаобод район Советининг депутатлари Нишонхон МАДАМИНОВА ва Турдихон ЖАББОРОВАлар ҳам яхши кўрсаткичларга эришяптилар.**

БАЛЛИ, ЎҚУВЧИЛАР

● ЗАРАФШОН шаҳридаги ЦИОЛКОВСКИЙ номли мактаб ўқувчилари Қизилтепа районидаги «Ўзбекистон» колхози меҳнатчиларига яқиндан ёрдам беришяпти. Улар мавсум бошидан бери 22 тонна пахта териб бердилар. Ўқувчилар яна 10 тонна пахта териб бермоқчилар.

ҲИММАТ

● **Тошкентдаги Низомий номли давлат педагогика институтининг 9300 студент ва ўқитувчиси Мирзачўл райони далаларида тер тўкишяпти. Улар ўтган куни хирмонга салкам 100 тонна пахта тўкдилар.**

ҲУРМАТ ТАХТАСИ

Пахта тайёрлаш планини муддатидан илгари бажарганлиги учун қуйидаги район республика «Ҳурмат тахта»сига ёзилди:

Ўрта Чирчиқ райони — район партия комитетининг секретари У. В. Муслимов, район ижроия комитетининг раиси Т. М. Мирёқубов, район агросаноат бирлашмаси кенгашининг раиси вазифасини ижро этувчи Ш. Холтурсунов, Райсельхозтехника бошқарувчиси К. Тўлаганов, район сув хўжалиги ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи А. Я. Арбузов, қишлоқ хўжалиги ходимлари касаба союзи район комитетининг раиси А. Ҳайдаров, район комсомол комитетининг секретари Д. Раҳмонова.

МУЗОКАРАЛАР ТУГАЛЛАНДИ

11 ноябрь куни Кремлда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико билан Араб социалистик уйғониш партияси раҳбарлигининг аъзоси, Сурия Араб Республикаси Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, ташқи ишлар министри А. Х. Хаддам ўртасида музокаралар давом эттирилди.

Ливандаги аҳволга, шунингдек, бу мамлакатнинг шимолида, Триполи шаҳри районида содир бўлаётган воқеаларга оид масалалар юзасидан чуқур фикрлашиб олинди.

Совет томони Фаластин қаршилик ҳаракати сафларида низоларни бартараф этиш ва бирликни тиклаш ғоят зарур ва кечиктирилмайдиган вазифа эканлигини таъкидлади, токи Фаластин қаршилик ҳаракати Яқин Шарқда империализмга қарши курашда актив ва таъсирчан куч бўлиб қолсин. (ТАСС).

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ МАЖЛИСИ

11 ноябрь куни Кремлда СССР Олий Совети Президиумининг навбатдаги мажлиси бўлди.

Президиум дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисидаги 1948 йил 6 апрель шартномасининг амал қилиш муддатини узайтириш тўғрисида Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи билан Финляндия Республикаси ўртасидаги протоколни ратификация қилиш ҳақидаги масалани кўриб чиқди.

Протоколни ратификация этишга тақдим қилган СССР ҳукуматининг топширувига биноан СССР ташқи ишлар министрининг биринчи ўринбосари В. Ф. Мальцев ахборот берди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитетининг секретари, Миллатлар Совети Ташқи ишлар комиссиясининг раиси Б. Н. Пономарев СССР Олий Совети палаталари Ташқи ишлар комиссиялари номидан сўзга чиқди. Комиссиялар ўз қўшма мажлисида СССР билан Финляндия Республикаси ўртасида дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисидаги шартноманинг амал қилиш муддатини узайтириш ҳақида шу йилнинг 6 июнида Москвада имзоланган протоколни кўриб чиқиб, СССР Олий Совети Президиумига уни ратификация қилишни тавсия этишга қарор қилдилар, деди у.

— Шартнома, — деб уқтирди сўнгра Б. Н. Пономарев, — ўттиз беш йилдан бери амал қилиб келмоқда ва шу вақт ичида ўзининг навбатдаги амал қилиш муддати тугамасдан аввалоқ шу билан учинчи марта ўзгаришсиз узайтирилмоқда. Бу сафар шартнома келгуси асргагина эмас, ҳатто келгуси минг йилликка ҳам ўтиб кетадиган даврга узайтирилмоқда. Бу нарса унинг тарихий қадр-қимматидан ва ўзгармас аҳамиятидан, ҳаётий кучидан, ундаги ҳамма қоида ва принциплар актуаллигидан яна бир бор далолат беради.

Вужудга келаётган яхши қўшничилик муносабатлари, йилдан йилга мустаҳкамланиб бораётган ҳамкорлик иккала давлат — Совет Иттифоқи ва дўст Финляндиянинг манфаатларига мос бўлиб тушишига аминмиз.

Шартномани амалий тарзда рўёбга чиқараётган СССР ҳар томонлама муносабатларни иккала давлатнинг фойдасини кўзлаб ривожлантирмоқда. АҚШ ва НАТО реакцияси ҳамда империализмнинг агрессив кучлари вазиятни ҳаддан ташқари кескинлаштирган, тинчлик манфаатларини кўзловчи актив ҳаракатлар жуда зарур бўлиб қолган ҳозирги пайтда СССР билан Финляндия ўртасида дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисидаги шартноманинг амал қилиш муддати яна узайтирилиши алоҳида муҳим аҳамият касб этади. Бу нарса мамлакатларимизнинг ялпи тинчлик ва халқаро хавфсизликни мустаҳкамлаш йўлини бундан буён ҳам ўтказавериш муддаосидан далолат беради. Бу нарса турли ижтимоий тузумдаги давлатларнинг территорияси ҳажми ва аҳолиси сони қанчалигидан қатъий назар улар ўртасида тинч-тотув яшаш ва ҳамкорлик қилиш ғояси ўз актуаллигини, ўзининг ҳаётий кучини тўла-тўкис сақлаб қолишидан яна бир бор жуда ишончли тарзда дарак бериб турибди.

Ташқи ишлар комиссияларининг фикрича, шартнома СССР Конституциясининг қоидаларига, мамлакатнинг тинчликни мустаҳкамлашга, қуролланиш пойгасини жиловлашга қаратилган ташқи сиёсат йўлига тўла-тўкис мос бўлиб тушади.

Мажлисда сўзга чиққан СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосарлари П. Г. Гилашвили, А. С. Баркаускас, СССР Олий Совети Президиумининг аъзолари Н. А. Злобин, В. В. Терешкова шартноманинг амал қилиш муддатини узайтириш Совет-Финляндия муносабатларидагина эмас, шу билан бирга халқаро майдонда, умумевропа кескинликни юмшатиш жараёнини сақлаб қолиш ва мустаҳкамлашда ҳам муҳим сиёсий воқеа бўлишини уқтириб ўтдилар.

— Шартнома катта халқаро-ҳуқуқий ҳужжатлар жумласига киради, деб таъкидлади КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, СССР Олий Совети Президиуми Раисининг биринчи ўринбосари В. В. Кузнецов. — Шартнома Совет Иттифоқи билан Финляндиянинг ўзаро муносабатларида туб бурилиш бошланганидан дарак берди, урушдан кейин Европада тинч алоқаларни йўлга қўйишда муҳим босқич бўлди, кўп томонлама самарали Совет-Финляндия ҳамкорлигига йўл очди ва шу мақсадлар учун яхши хизмат қилиб келмоқда. СССР билан Финляндия ўртасидаги яхши қўшничилик муносабатлари барқарордир. Бу муносабатлар халқаро вазиятдаги вақтинчалик ўзгаришлар таъсирига тобе эмас.

СССР Олий Совети Президиуми Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи билан Финляндия Республикаси ўртасида дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисидаги 1948 йил 6 апрель шартномасининг амал қилиш муддатини узайтириш ҳақидаги протоколни ратификация қилиш тўғрисида бир овоздан қарор қабул қилди.

Сўнгра СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1984 йилги Давлат планини, 1983 йилги план қандай бажарилаётганини, СССРнинг 1984 йилги Давлат бюджетини ҳамда 1982 йилги бюджетнинг ижроси тўғрисидаги ҳисоботни палаталарнинг План-бюджет комиссиялари ва бошқа доимий комиссияларида дастлабки тартибда кўриб чиқишнинг бориши тўғрисидаги масала муҳокама қилинди. СССР Олий Совети Миллатлар Совети План-бюджет комиссиясининг раиси Н. И. Масленников ахборот берди.

СССР Олий Советининг Президиуми мамлакат давлат турмушининг бошқа масалаларини кўриб чиқди. Муҳокама қилинган масалалар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилинди.

(ТАСС).

ХАРИДОРГА МАНЗУР БЎЛСИН

КЕНГ ИСТЕЪМОЛ БУЮМЛАРИ СИФАТИ—ЖАМОАТЧИЛИК НАЗОРАТИДА

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» ГАЗЕТАСИ, РЕСПУБЛИКА РАДИОСИ ВА ЎЗБЕКИСТОН ДАВЛАТ СТАНДАРТЛАР БОШҚАРМАСИНИНГ ҲАМКОРЛИКДАГИ РЕЙД-ТЕКШИРУВИ

Бугунги харидорнинг эҳтиёжидан кўра талаби юксакроқ. Уни кўриб, бирини танлайди. Ёқтирса олади, ёқтирмаса фикрини айтса-айтмаса савдо хонасини тарк этади. Партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг шундан кейинги Пленумлари халқ истеъмоли буюмлари ишлаб чиқариш ҳажмини кўпайтириш билан бирга, сифатини ҳам ошириш масалаларига катта эътибор бергани бежиз эмас. Истеъмол буюмлари қанчалик кўп бўлса, сифати яхшиланиб борса, экономикамиз тараққиётининг кўрсаткичлари салмоғи шунчалик ортиб бораверади. Кундалик ҳаётда зарур бўладиган буюмлар, уй-рўзғор ашёлари, кийим-кечаклар қанчалик мўл ишлаб чиқарилса, улар кўркам ва пишиқ-пухта бўлса, харидорнинг кайфияти шунчалик чоғ, турмушимиз файзли бўлаверади.

Рейд-текширувимиз давомида шунга иқрор бўлдикки, республикамизда халқ истеъмоли буюмлари ишлаб чиқаришда кун сайин жиддий силжишларга эришилмоқда. Ўн биринчи беш йиллигимизнинг шу йили ўтган даври мобайнидаёқ юзга яқин корхона халқ истеъмоли буюмлари ишлаб чиқаришга жалб этилди. Буни катта сафарбарликнинг дастлабки нишонаси деб ҳисоблаймиз. Республикамизнинг барча областларида калава, ип газлама, мебель, турли идишлар, кийим-кечаклар, ўсимлик ёғи ва бошқа маҳсулотлар ишлаб чиқарадиган йирик корхоналар ё бўлмаса катта цехлар ва филиаллар ишлай бошлади. Андижонда совға буюмлари тайёрлаш йўлга қўйилди. Чирчиқда шиша синиқларидан кўркам буюмлар ишлаб чиқариш ўзлаштирилди. Аҳолига кўплаб буюмлар етказиб бераётган Қўқондаги «Большевик» заводи, «Узбектекстильмаш» бирлашмаси, Тошкент лак-бўёқ заводи коллективларининг ғайрат-шижоати қувонч бахш этганлигини алоҳида таъкидлаб ўтмоқчимиз. Республикада кейинги ўн ой мобайнида планга қўшимча ишлаб чиқарилган халқ истеъмоли буюмлари 158 миллион сўмликдан ортиқ бўлганлигини ҳам алоҳида таъкидлаб ўтмоқчимиз.

Саноатимиз тараққиётида катта ўзгаришлар рўй берди. Шулардан бири маҳсулот турларини мунтазам равишда янгилаб бориш ва сифатини яхшилаш учун кураш ҳаракати тобора кўпчилик новатор ишчилар ва мутахассисларнинг диққат-эътиборида турганлигидир. Бунга биргина мисолни кўрсатиб ўтишни лозим деб ҳисоблаймиз. Бугунги кунда республикада 1 минг 758 хил кенг истеъмол буюмлари давлат Сифат белгиси билан тайёрланмоқда. Кейинги ўн ойнинг ўзидагина 908 маҳсулотга фахрли беш қиррали белги қўйиб чиқариляпти.

Республика партия ва ҳукумати кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқаришни рағбатлантириш соҳасида катта тадбирларни амалга оширмоқда. Бунинг учун кейинги вақтда енгил саноатимизнинг тўрт илғор корхонаси коллективи бошлаган ташаббус Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети томонидан маъқулланганлигини таъкидлаб ўтиш ўринлидир. Шу ташаббускорлардан бири — Тошкентдаги «Қизил тонг» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасида бўлганимизда жами маҳсулотнинг 63 проценти давлат Сифат белгиси билан чиқарилаётганлигининг гувоҳи бўлдик. Аёллар, эркаклар ҳамда болаларбоп замонавий пальтолар давлат Сифат белгиси билан тайёрлаб чиқарилаётганлиги алоҳида таҳсинга сазовор. Республика пойтахти чеварлари ҳар йили бундай кийим-кечаклар моделларининг қарийб учдан икки қисмини янгилаб бориш мажбуриятини олганликларини табриклаш керак, албатта.

Баъзи бир корхоналар бугунги кун талаблари даражасида ишламаётганликларини ҳам эътибордан четда қолдириб бўлмайди. Хоразм областида тўққиз ой ичида халқ истеъмоли буюмлари ишлаб чиқаришда жиддий қолоқликка йўл қўйилди. Буни рақамлар тили билан таъкидлаш керак бўлса, шу ойлар ичида планда кўзда тутилганидан 17 миллион сўмлик кам кенг истеъмол буюмлари тайёрланганлигини кўрсатиб ўтиш ўринлидир. Самарқанддаги холодильник, Тошкентдаги «Подъёмник» заводлари, Шўрчи ун комбинати, Нукус мебель фабрикаси, Хива гилам комбинати, Олмалиқ рўзғор химияси заводи каби корхоналар халқ истеъмоли буюмлари ишлаб чиқариш ҳажмини кўпайтириш ва сифатини яхшилаш соҳасида қолоқликка йўл қўймоқдалар.

Шу ўринда Термиз тикувчилик фабрикаси фаолиятига бир назар ташлаб ўтишни лозим кўрамиз. Давлат стандарти бошқармаси мутахассисларининг текширишлари давомида шу нарса аниқландики, ўртоқ А. Қулматов директорлик қилаётган бу корхонада ишлаб чиқарилаётган аёллар кўйлакларининг ярмидан кўпи амалдаги техникавий талаблар даражасига жавоб бермайди. Айрим кўйлакларнинг енги узун бўлса, баъзиларининг енги қисқа, баъзи кўйлакларнинг бичиқлари ҳам талабга мутлақо жавоб бермайди. Термизликлар тикиб чиқараётган халатларнинг 90 проценти стандарт талабларига жавоб бермади. Бунга асосий сабаб технология жараёнлари устидан қатъий назорат ўрнатилмаганлиги, хом ашёдан фойдаланишдаги чатоқликлардир. Рейд-текширув давомида Ўзбекистон ССР Маҳаллий саноат министрлигининг бу корхонаси ҳисобидан 5794 сўм чегириб ташланганн аниқланди. Фойданинг 6665 сўми давлат бюджетига ўтказилди.

Зуҳур Самиғжонов директорлик қилаётган Тошкент кўн-мўйна заводидаги аҳвол ҳам кўнгилни тўлдирмади. Қоракўл теридан тайёрланган аёллар пальтолари, камзул ва телпакларга талаб катта бўлишига қарамасдан, корхона бундай маҳсулотларнинг сифатини яхшилаш юзасидан масъулиятни тўла ҳис қилмаяпти. Шу йилнинг июнь ойида ўтказилган текширишда маълум бўлишича, 821 та аёллар пальтосидан 210 тасининг техникавий талаблар даражасида эмаслиги алоҳида қайд қилинди. Пальтога ишлатилган кўн маҳсулотлари ёрилиб кетган, чоклар яхши тикилмаган, тугмалари мўлжалланган нуқталарга мос эмас. Коллектив аниқланган камчиликларни бартараф қилиш чорасини кўриши керак эди. Бироқ, кейинги текширишда ҳам аҳвол ўзгармаганлигини бугун алоҳида таъкидлаб ўтмоқчимиз. Техника назорати бўлими қабул қилиб олган 35 та пальтони текширишдан ўтказганимизда улардан 5 таси техникавий талаблар даражасида эмаслиги аниқланди. Давлат стандартлари бўйича корхона мутахассиси Гулчеҳра Собитова ана шу фактлар олдида бирон нима деб ўзини оқлашга сўз тополмаганлиги ҳам фикримизнинг далилидир.

Шу ўринда яна бир нарсани таъкидлаб ўтмоқчимиз. Бу корхона сифатсиз маҳсулотларни савдога чиқарганлиги учун 9,9 минг сўм чегириб ташланди. Кўрилган фойдадан 1,9 минг сўми давлат ҳисобига ўтказилди. Афсуски, бундай аҳвол ягона эмас. «Ўзбекгазмаш» машинасозлик бирлашмасида хўжаликда ишлатиладиган газ плиталари сифати ҳам талаблар даражасида эмаслиги аниқланди. Уларнинг усти яхши сирланмаган, иситиш қисмлари бир меъёрда ишламайди. Айрим қисмлари мустаҳкам ўрнатилмаган. Сифатсиз ишлаб чиқарилган плиталар учун корхона планидан 27982 сўм чегириб қолинди. Ушбу камчиликларни тугатмагунча бу корхонада плиталар ишлаб чиқариш тақиқлаб қўйилди. «Ташхимсельмаш» заводида тайёрланган қумғонлар ҳам техникавий талаблар даражасида эмас.

Вазифа — икки масалани бир мезон даражасида ҳисобга олиш, уларни бир вақтнинг ўзида ҳал қилиш чора-тадбирларини кўриш — кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқариш ҳажмини мунтазам равишда кўпайтириб бориш ва уларнинг сифатини яхшилаш ҳақида тинмай ғамхўрлик қилишдан иборат. Бунинг учун сифатни бошқариш комплекс системасини жорий қилиш, унинг самараси қанчалик эканлигини мунтазам назорат қилиб бориш керак. Краснодар, Днепропетровск шаҳарларидаги ҳамкасбларнинг тажрибасини қўллаш, республикада тўпланган энг яхши тажрибаларни корхоналар шароитига қараб жорий қилиш кенг истеъмол буюмлари ҳажмини кўпайтириш, сифатини яхшилашга ёрдам беради.

М. МУРОДОВ,
республика радиосининг махсус мухбири,

Р. ҲОШИМОВ,
Ўзбекистон Давлат стандартлар бошқармаси бўлими бошлиғи,

Ж. ХОЛҚОСИМОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбири.

Рейд-текширув ҳақидаги эшиттиришни бугун Ўзбекистон радиосининг «Ишчинома» программаси орқали соат 12 дан 10 минут ўтганда тинглашингиз мумкин.

ОЛИМЛАР — ЧОРВАЧИЛИККА

САМАРҚАНД, 12 ноябрь. (ЎзТАГ). Чорва касалликларига қарши курашнинг актуал проблемаларига бағишланган Бутуниттифоқ илмий-ишлаб чиқариш конференцияси бугун Самарқандда ўз ишини тугатди. Конференцияда Москва, Ленинград, РСФСР, Ўрта Осиё ва Закавказье республикаларининг олимлари қатнашдилар.

Конференция қатнашчилари Озиқ-овқат программасини ҳал этиш билан алоқадор илмий-тадқиқот ишларини жадаллаштиришнинг конкрет йўлларини белгилаб олдилар. Жумладан, Каттақўрғон саноат комплексида қорамолни сўқимга боқиш борасида орттирилган тажриба юксак баҳо олди.

Чорванинг бир қанча касалликларига қарши кураш, асалари боқиш янги усуллари кўриб чиқилди. Кўпгина ғоят самарали препаратлар тавсия қилинди.

«КОСМОС-1508» ПАРВОЗДА

1983 йил 11 ноябрь куни Совет Иттифоқида Ернинг навбатдаги сунъий йўлдоши «Космос-1508» учирилди.

Йўлдош ичида космик фазони тадқиқ қилишни давом эттириш учун мўлжалланган илмий аппаратлар ўрнатилган. Аппаратлар нормал ишлаб турибди.

Координация-ҳисоблаш маркази олинган маълумотларни ишлаб чиқмоқда. (ТАСС).

«ЗАНГОРИ ЭКРАН»ДА

БУЮК ҲАЁТ САҲИФАЛАРИ

Марказий телевидениенинг «Экран» ижодий уюшмаси томонидан яратилаётган кўп серияли «В. И. Ленин. Ҳаёт саҳифалари» телевизион фильмининг иккинчи трилогияси телеэкранда муваффақиятли намойиш қилиб кўрсатилди. Бу янги асар «Бир бор танланган йўл» деб аталади. Унинг биринчи серияси «Ўн етти ёшида», иккинчи серияси «Учрашув», учинчи серияси «Етуклик» деб номланди. Учала фильм шу йил апрель ойида экран юзини кўрган «Симбирск трилогияси»нинг давоми бўлиб, доҳийнинг Қозон ва Самара (ҳозирги Куйбишев) шаҳарларида кечган ўспиринлик, навқиронлик йиллари, революция сари қўйган биринчи қадами, Маркснинг революцион назарий фикрлари билан танишиши, биринчи мустақил марксистик тўгараклар тузиши, революционер сифатида шаклланиши ҳақида ҳикоя қилади. Трилогия сценарийсини истеъдодли драматург Е. Яковлев ёзган. Тажрибали санъаткор В. Лисакович ғоят шарафли, шу билан бирга масъулиятли экран асарининг режиссёридир. Унга А. Беркович операторлик қилган. Трилогия доҳий ҳаётининг 1887—1893 йиллар даврини қамраб олган. Биринчи фильм Владимир Ульяновнинг 17 ёшида Қозонга келиб университетга кириши, студентларнинг революцион ҳаракатида фаол иштирок этиши ва биринчи марта қамоққа олиниши ҳақидаги воқеаларга бағишланган. Ўтган асрда нашр этилган газеталар, турли адабиётлар, фотосуратлар ёрдамида фильм ижодкорлари узоқ ўтмиш йиллар муҳитини, Қозон шаҳри қиёфасини экранда гавдалантиришга муваффақ бўлганлар. Конкрет ва тарихий материаллар асосида қадам-бақадам В. Ульяновнинг жўшқин, ибратли ҳаёти ва революцион фаолияти ҳақида марокли ҳикоя қилинади. Шуниси диққатга сазоворки, ўша даврда В. Ульянов билан новвой ёрдамчиси А. Пешков бир кўчада истиқомат қилганлар. В. И. Ленин билан А. М. Горькийнинг учрашувлари кейинроқ содир бўлган. Фильмда уларнинг кейинги тақдири билан боғлиқ сюжет чизиқлари бир-бири билан ҳамоҳангдир.

Владимир Ильич 17 ёшида ҳаётида юз берган муҳим воқеани эслаб, кейинчалик «Искра» саҳифаларида шундай деб ёзган эди: «... шундай даврлар бўладики, прогрессив ижтимоий манфаатлар асосида ҳукумат билан ҳар қандай тўқнашувлар, бир қарашда аҳамиятсиздек туюлса ҳам, маълум шарт-шароитда аланга олиб кетиши мумкин. Академик талаблар асосида студентларнинг ҳукумат билан тўқнашуви Россияда қандай ижтимоий ҳаракатга айланиб кетганлигини эслаб ўтишнинг ўзи кифоя».

Қозондаги студент ғалаёнлари Россиянинг турли бурчакларида акс-садо берди. Владимир Ульянов унда қатнашиб, биринчи революцион тажриба орттирди. Чор ҳукумати ёшлардан ўч олди. Бошқалар қаторида В. Ульянов ҳам студентлар сафидан чиқарилди ва Кокушкино қишлоғига сургун қилинди. Доҳийнинг Кокушкинода кечирган даври маънавий камолотида алоҳида аҳамиятга эга. Бу ерда обдон ўйланган режалар, тинимсиз мутолаалар бутун умрга бир бор танланган йўл — меҳнаткаш халқ озодлиги, бахт-саодати учун курашувчи революционер йўли бўлди.

«Учрашув»да В. Ульяновнинг Маркснинг назарий мероси билан чуқур танишуви, революцион демократ Н. Г. Чернишевскийнинг унга ўтказган таъсирига кенг ўрин ажратилган. Ленин бу буюк сиймоларни ўзининг устози деб билган, бутун умри давомида улар билан чексиз фахрланган. Фильмдаги айрим эпизодларда Ленин ва Чернишевский асарларидан олинган парчалар улар ўртасидаги суҳбат-диалог шаклида томошабинларга етказилади. Сургун муддати тугагач, Ульяновлар оиласи яна Қозонга қайтади. Бу ерда ташкил этилган тўгараклардан бирида В. Ульянов Маркснинг иқтисодий назарияси ҳақида илк марта доклад тинглаб, қаттиқ таъсирланади . Тез орада «Капитал»нинг биринчи томини топиб, ўқишга киришади.

«Етуклик» В. И. Лениннинг Самарадаги ҳаёти, унинг марксист сифатида шаклланиши, бу ерда марксистик тўгарак ташкил этишига бағишланган. Фильм воқеалари Самарадан ташқари Алакаевка қишлоғи, Петербургда ҳам кечади. Томошабинлар доҳийнинг қайноқ, сермазмун, ранг-баранг воқеаларга бой ҳаётини назардан кечирадилар. Владимир Ильич мустақил тайёргарлик кўриб, экстерн йўли билан Петербург университетининг ҳамма курслари бўйича муваффақиятли имтиҳон топширади, революцион кайфиятдаги зиёлилар билан суҳбатлашади. Суд маслаҳатчисининг ёрдамчиси сифатида иш юритади, народникларнинг ғоявий раҳбарлари билан юзма-юз жангга киришади. Деҳқонлар ҳаётини яқиндан кузатиб ўрганади. Марксистик тўгарак ташкил этиб, унга раҳбарлик қилади. Ҳар бир эпизодда унинг шахсий сифатлари — актив ҳаётий позиция ва принципиаллик, ишда собитқадамлик, бошланган ишнинг самарали якунланишига чуқур ишонч, моҳир ташкилотчилик қобилияти яққол намоён бўлади.

Улуғ Волга бўйларида, меҳнаткаш халқ орасидан етишиб чиққан буюк Инсоннинг ҳамма авлодлар учун ибратли ва ардоқли умр саҳифалари битилди. Фильм-трилогияда иштирок этган таниқли театр ва кино артистлари — СССР халқ артисти Л. Чурсина, РСФСР халқ артисти Н. Засухин, РСФСРда хизмат кўрсатган артистлар Н. Губенко, А. Михайлов; УССРда хизмат кўрсатган артист В. Конкин ва бошқалар гримсиз тарихий шахслар номидан В. И. Ленин асарларини, турли ҳужжат, хатларни маҳорат билан ўқийдилар. Қаҳрамонларнинг ички дунёси, ҳис-туйғулари, ранг-баранг кечинмаларини, ғоялар курашини чуқур, томошабинлар қалби ва идрокига етиб борадиган даражада тасвирлашга алоҳида эътибор берадилар.

«В. И. Ленин. Ҳаёт саҳифалари» кўп серияли телевизион фильмининг навбатдаги қисми Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 66 йиллигига муносиб армуғон бўлди.

А. КАРИМОВ,
тарих фанлари кандидати.

ПАРТИЯ КОНФЕРЕНЦИЯЛАРИ

Республика партия ташкилотларидаги ҳисобот-сайлов кампанияси янги босқичга кирди: район ва шаҳар партия конференциялари бошланди. 12 ноябрда бу конференциялар Олот, Наманган, Конимех, Олтиариқ районларида, Қўқон ва Зарафшонда, бошқа бир қанча шаҳар ва районларда бўлиб ўтди.

Конференцияларнинг делегатлари партия комитетларининг ҳисоботларини юксак принципиаллик руҳида ҳар томонлама муҳокама қилмоқдалар, партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил ноябрь ва 1983 йил июнь Пленумлари талаблари, ўртоқ Ю. В. Андроповнинг йўл-йўриқлари асосида партиявий-ташкилий ва идеологик ишнинг ҳолатини атрофлича таҳлил қилмоқдалар. Халқ хўжалиги планларининг ва социалистик мажбуриятларнинг бажарилиши билан, саноат ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши суръатларини ошириш, иш сифатини яхшилаш, халқ хўжалигининг ҳамма участкаларида жуда қаттиқ тежашни таъминлаш учун барча резервларни ишга солиш билан боғлиқ масалалар делегатларнинг диққат марказида турибди. Хўжаликка партиявий раҳбарлик савиясини, бошланғич партия ташкилотларининг ролини янада ошириш, коллективлардаги тарбиявий ишни кучайтириш юзасидан амалий таклифлар айтилмоқда.

Конференцияларнинг қатнашчилари КПССнинг Ер юзида мустаҳкам тинчликни таъминлашга қаратилган ички ва ташқи сиёсатини якдиллик билан маъқулламоқдалар. Улар шаҳар ва районларнинг коммунистлари, барча меҳнатчилари бундан буён ҳам социалистик Ватаннинг қудратини мустаҳкамлайверадилар, деб ваъда бермоқдалар.

(ЎзТАГ).

ПЛАНЕТАНИНГ БИР КУНИ

ЮКСАК БАҲО

ХАНОЙ. (ТАСС). ВКП Марказий Комитети Сиёсий бюроси ва ВСР Министрлар Совети Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши сессиясининг Берлинда бўлиб ўтган XXXVII мажлиси якунларини муҳокама қилиб, унда қатнашган Вьетнам делегациясининг фаолиятини маъқулладилар.

Бу ерда эълон қилинган ахборотда Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши аъзоси бўлган мамлакатларнинг муваффақиятларига юксак баҳо берилди ва социалистик давлатлар қалин ҳамкорликда экономиканинг асосий тармоқларида ишлаб чиқаришни кучайтираётганликлари, фан-техника тараққиёти ютуқларини фаол жорий этаётганликлари, ишлаб чиқаришни ривожлантириш, муҳим халқаро проблемаларни ҳал этиш учун шарт-шароитлар яратаётганликлари таъкидланди.

ВКП Марказий Комитети Сиёсий бюроси ва ВСР Министрлар Совети КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ю. В. Андропов илгари сурган тинчлик ташаббусларини ҳамда Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши аъзоси бўлган давлатлар ҳукумат бошлиқлари Берлинда қабул қилган баёнотни тўла-тўкис қўллаб-қувватлаётганликларини изҳор этди. АҚШнинг урушқоқ сиёсати, дейилади ахборотда, халқаро кескинликни кучайтиришнинг асосий сабабчисидир. Мавжуд стратегик мувозанатга путур етказишга ва ҳарбий устунликка эришишга интилаётган Вашингтоннинг ҳаракатлари Европада ва бутун дунёда тинчлик учун жиддий таҳликадир.

ХАБАРЛАР ОҚИМИДАН

БЕЛЬГИЯ ПАРЛАМЕНТИДА МУНОЗАРАЛАР

БРЮССЕЛЬ. Мамлакатда Пентагон тиқиштираётган 48 та қанотли ракетани жойлаштириш тўғрисидаги масала юзасидан Бельгия парламентида мунозаралар бошланди. Парламентдаги сиёсий партиялар фракцияларининг раҳбарлари АҚШ билан НАТО ўзининг машъум планларидан воз кечишини қатъий талаб қилаётган демократик жамоатчилик тазйиқи остида шундай мунозарани ўтказишга қарор қилган эдилар.

Ҳукумат 48 та қанотли ракетани жойлаштириш тўғрисида қарор қабул қилишга ўзининг алоҳида ҳуқуқи бор, деб даъво қилаётганлиги масаласи кун тартибида асосий масала бўлади. Бу ерда шундай муҳим проблема хусусида қарор қабул қилиш масаласида парламентга кўпроқ ваколат бериш керак, деб уқтириб ўтмоқдалар. Депутатлар Бельгияда ядро қуролини жойлаштиришни, унинг территориясидан олиб ўтиш ва уни ишлаб чиқаришни тақиқловчи табиатни муҳофаза қилувчилар ҳаракатининг вакиллари томонидан киритилган қонун лойиҳасини муҳокама этадилар. Сиёсий кузатувчилар кўпчилик оппозициядаги партиялар шу мунозаралар воситасида ҳукуматни мамлакат территориясида Американинг янги ядро ракеталарини жойлаштиришни рад этувчи ёки кечиктирувчи янги ташаббуслар бошлашга мажбур этиш ниятидадирлар, деб таъкидламоқдалар. (ТАСС).

Чилида Пиночет турмаси тирбанд,
Мамлакат иборат зиндону дордан.
Ҳамон ёвуз кучлар бераётир панд,
Барига жафокаш эл балогардон.
Солмоқ-чун ўзининг қонли йўлига,
Оқ уй сиртмоқ тутар жаллод қўлига.

Б. Жуков чизган расм.

ЕН БОСУВЧИ ҚАРОР

АФИНА. Греция парламенти қизғин мунозаралардан кейин АҚШнинг Греция территориясидаги ҳарбий базалардан фойдаланиши хусусида Греция билан Америка ўртасидаги битимни ратификация қилди.

5 йил муддатга тузилган бу битим АҚШ шартнома муддати тугагандан кейин 17 ой давомида Грециядан ўз ҳарбий базаларини олиб чиқиб кетишини ва ундаги хизматчиларни кўчиришини кўзда тутади. (ТАСС).

БИЗНИНГ ШАРҲ

«ТИНЧ ОКЕАН ДОКТРИНАСИ»

Президент Р. Рейган Япония ва Жанубий Кореяга қилган сафаридан Вашингтонга қайтиб келди. Оқ уй хўжайини океан ортидаги шериклари билан қуюқ суҳбатда бўлди. Буни Токиода ва Сеулда олиб борилган музокараларнинг якунлари кўрсатиб турибди.

Америка Қўшма Штатлари президенти Япония бош министри Я. Накосанэ ва Жанубий Корея қўғирчоқ режимининг бошлиғи Чок Ду Хван билан олиб борган музокараларида «Тинч океан иттифоқини» тузиш ғоясини илгари сурди. Бу ғоянинг моҳияти Тинч океанининг жануби-ғарбий қисмида АҚШнинг ҳарбий-стратегик ҳукмронлигига эришишдан иборат. Ана шу йўл билан Вашингтон — Токио — Сеул учбурчагидаги регионда кучли Американи вужудга келтиришда Оқ уй Японияга катта умид боғлаётганини яширмади. Америка режаларига мувофиқ, деб ёзди шу муносабат билан «Иомиури» газетаси, Япония президент Рейганнинг «Тинч океан доктринаси»ни амалга оширишга сиёсий ва иқтисодий ҳисса қўшибгина қолмай, айни пайтда шу регионда актив ҳарбий роль ўйнашни ҳам ўз зиммасига олиши керак. Бошқача қилиб айтганда, бу доктрина Япония зиммасига қуролли кучлар қудратини тобора ошириш, Тинч океаннинг жанубий-ғарбий қисмида ва Ҳинд океанида фавқулодда ҳолатлар (Гренада воқеасини эсланг — Ф. Ш.) рўй берган тақдирда Америка денгиз пиёдаси бўлинмаларининг бемалол ҳаракат қила олишини таъминлаш мажбуриятини юклайди.

Япония газеталари шу нарсага эътибор бермоқдаларки, Японияни «Тинч океан иттифоқи»ни тузишга ундар экан. Оқ уй хўжайини яна ўша сийқаси чиққан «совет хавфи» деган уйдирмани ишга солди. Лекин мамлакатга асосий хавф қаёқдан таҳдид солаётганини япон халқи яхши кўриб турибди. Шунинг учун ҳам бутун мамлакат бўйлаб Америка — Япония ҳарбий ҳамкорлигининг кучайишидан норозилик намойишлари бўлиб ўтди. Халқ Япония оролларидаги Америка ҳарбий базаларининг тугатилишини, ядро қуролларини кўпайтиришга чек қўйилишини талаб қилди. Японияликлар АҚШ президентининг атом бомбаси қурбонлари хотирасини таҳқирлашига йўл қўймаслик учун унинг Хиросимага боришига қаршилик кўрсатдилар.

Рейган — Накосанэ музокараларининг якунларини Япония жамоатчилиги, айниқса, ташвиш билан кутиб олди. Чунки атом бомбаси фожиасини бошидан кечирган японияликлар учун Рейганнинг «Тинч океан доктринаси» нақадар ҳалокатли оқибатларга олиб келишини улар яхши билиб турибдилар. «Акахата» газетаси таъкидлаганидек, АҚШ Япония билан ҳарбий иттифоқчилик муносабатларини мустаҳкамлашга интилмоқда. Бу эса мамлакатнинг Вашингтон ҳарбий авантюраларига жалб этилишига ҳамда Японияннинг Америка ядро ракеталари плацдармига айланишига олиб келади. Шу боисдан ҳам япон халқи Рейганнинг машъум «Тинч океан доктринаси»га қатъиян қарши чиқмоқдалар.

Ф. ШОҲИСМОИЛОВ.

«ДУНЁ ЛАРЗАГА КЕЛИБ, ДАРҒАЗАБ БЎЛМОҚДА»

НЬЮ-ЙОРК. Вашингтоннинг Гренадага қарши совуққонлик билан ва ошкора қуролли агрессиясидан дунё ларзага келиб, дарғазаб бўлмоқда, деди АҚШ Коммунистик партиясининг Бош секретари Гэс Холл.

У Компартиянинг Кливлендда (Огайо штати) очилган XXIII съездида қилган докладида Рейган маъмуриятининг мудҳиш режаларини қаттиқ қоралади. Гренадага қарши бедодлик билан қилинган агрессия, АҚШнинг ўзи учун қулай вақтда исталган мамлакатга ҳарбий йўл билан бостириб киришга бўлган қандайдир «ҳуқуқи» борлиги тўғрисида Рейган айтаётган гаплар аслида Рейган маъмурияти Оқ уйда турар экан, дунёдаги давлатлар айниқса кичик давлатлар ўзларини бехавотир ҳис эта олмасликларини билдиради. Гренадада АҚШ қилган бомбардимонларнинг биринчи объекти касалхона биноси бўлганлиги Вашингтон халқаро терроризм сиёсатини ўтказиб келаётганлигини фош қилади. Ана шу бомбардимон чоғида 50 бемор ўлдирилган эди.

(ТАСС).

КАПИТАЛИЗМ ИЛЛАТЛАРИ

ҚАШШОҚЛИК

Чили деҳқонларининг қарийб 80 проценти қашшоқликда яшамоқда. Қишлоқ жойларида ишсизлик даражаси мамлакатда ўртача 50 процентни ташкил этади, жанубий районларда эса меҳнатга қобилиятли аҳолининг 69 процентига бориб қолади. Деҳқонларнинг «Сурко» конфедерацияси Чили пойтахтида тарқатган баёнотида шулар тўғрисида гап боради.

Деҳқонлар бутун-бутун оилалари билан бирга ўзлари туғилиб ўсган масканларини тарк этиб, иш топиш ниятида шаҳарларга жўнаб кетмоқдалар, — дейилади ҳужжатда. Бироқ уларнинг кўпчилиги «ортиқча кишилар» армиясига бориб қўшилмоқдалар.

ИШСИЗЛИК

Швецияда ишсизлик ҳамон юқори даражада турибди. Мамлакат марказий статистика бюросининг маълумотларига кўра, шу йил октябрь ойида мамлакатда ишсизлар армияси 149 минг кишига етган. Ишсизлардан 58 минг киши 25 ёшгача бўлган йигит-қизлардир.

МУҲТОЖЛИК

Голландияда кейинги йилларда ишчи ва хизматчиларнинг иш ҳақини қисқартириш мунтазам давом этиб келмоқда. Натижада меҳнат аҳли тирикчилик ўтказишда мушкул аҳволга тушиб қолаётир. Ҳукумат келаси йили Голландия давлат хизматчиларининг иш ҳақини яна анча миқдорда қисқартириш ниятида эканлигини маълум қилди. Яқинда мамлакатда ана шунга қарши забастовка ҳаракати бошланиб кетди. Мамлакатнинг жанубий ва жануби-шарқий районларидаги темирйўлчилар ҳам бунга қўшилдилар. Мамлакатдаги бир қанча шаҳарлар жамоат транспортининг меҳнаткашлари ҳам иш ташлаш ўтказмоқдалар. Мамлакат почта хизмати ходимларининг забастовкаси ҳамон давом этмоқда.

«Совет Ўзбекистони» йўлланмаси билан

СУРАТЛАРДА: Пахтакор районидаги Ульянов номли совхознинг бригада бошлиғи Холбуви Рустамова, Дўстлик районидаги Ленин номли совхоз бригада етакчиси Рашид Нурлибоев, Мирзачўл районидаги «Ўзбекистон» совхозининг директори Инобат Охунова.

ПАХТАЗОР ВА ОДАМЛАР

Бугуннинг қаҳрамонлари

НАВҚИРОН ЖИЗЗАХ воҳасининг пахтакорлари олдида бу йил ғоятда катта табиат инжиқликлари, об-ҳаво хуружини енгишдек оғир вазифа турарди. Қаергаборманг, ким билан учрашманг, ана шу ҳақда гапиришади. Лекин одамлар табиатнинг кутилмаган офатларини енгдилар. Худудсиз далаларда пахта чаман-чаман бўлиб очилди. Бугунги кунда пахта майдони ажиб бир сурурли меҳнат фронтига айланган. Оддий одамлар... Минг-минг гектарлаб ерларда табиий офатлар билан курашиб хазинага чўғ соладиган ҳосил яратган фидокор, жафокор, заҳматкаш одамлар! Улар борки, хирмон-хирмон пахта уюлади. Улар борки, эл-юртда мўл-кўлчилик ҳукмрон. Биз кўпроқ ана шундай фидойилар билан учрашдик, уларнинг юрак сирларига ошно бўлдик, қаҳрамонона меҳнатларини ўз кўзимиз билан кўрдик. Далаларда бугунги кунда пахтагина эмас, одамларнинг матонати ҳам тарозига қўйилмоқда. Мана Дўстлик районидаги Ленин номли совхознинг бригада бошлиғи Рашид Нурлибоевни олайлик. У бошқарган бригада районда биринчи бўлиб пахта тайёрлаш йиллик планини бажарди. Бугунгача бригаданинг хирмони 400 тоннадан ошди. Ёки Қорабоевлар сулоласини олайлик. «Октябрь 50 йиллиги» совхозида меҳнат қилаётган Маъди, Ғани, Ғафур, Ғулом, Саттор Қорабоевлар ҳар бири ажойиб меҳнат қаҳрамони. Маъди Қорабоев бошқарган маккачилик бригадаси бу йил гектаридан 110 центнердан ҳосил олган бўлса, Ғафур Қорабоев бошқарган пахтачилик бригадаси 40 центнердан ошириб ҳосил кўтарди. Беш оға-инилар тузган оилавий экипаж терган пахта 500 тоннадан ошди.

— Бу йилги оғир шароитда катта меҳнат қаҳрамонлиги кўрсатиб ишлаган зарбдорлик Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Мақсуда Каримова, Мақсуда Фозилова, мирзачўллик СССР Олий Советининг депутати Рўёб Маматова, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Расул Ҳайдаров, Валентина Шчипачёва... Улар бугуннинг қаҳрамонлари...

Йил-йилга ўхшамайди, деганлари рост. Саратонги мисли кўрилмаган ҳарорат бу йил пахтакорларни бир қадар шоширди, ўртанги яруслардаги ҳосил тугунчаларини тўкиб юборди.

— Июль ойининг об-ҳавоси тушдан кейин соат 4 да 50 даражани кўрсатди. Суягим пахтачиликда қотган бўлса ҳам, бунақасини кўрмагандим. Ҳалиям ҳушёрлик қилдик. Бундай далалар кўп эмас, — дейди Дўстлик районидаги Қосим Раҳимов номли совхоз 4-бўлим бошлиғи Муқим Райимжонов.

— Тадбиркорлар чаккасини қашимайди, — деди совхоз директори Умарқул Жўрақулов, — ҳарорат паст келганда ерни қиздириш йўлини билган деҳқон, иссиқда ғўзалардаги ҳосилни сақлаб қолиш йўлини ҳам билиши керак. Юқори ҳарорат туфайли йўқотилган ҳосилни қай йўл билан тиклаш мумкин?, — деган саволни ҳаёт ўртага ташлади. Ғўза ниҳолларини шарбат билан суғоришни кучайтиришга аҳд қилинди.

«Парваришни сентябрь ойида ҳам давом эттирамиз!». Ана шу шиор остида бошланган 20 кунлик зарбдор меҳнат ўз самарасини берди. Бугун пахта йиғим-терими «пойгаси»да Қ. Раҳимов номли совхоз заршуносларининг биринчилар қаторида бораётганини кўрганда, хўжалик коллективининг тадбиркорлигидан ҳамма хушнуд бўлаётганини сезиш қийин эмас эди.

— Сентябрь ойининг бошларида далаларингизда машиналар пахта тераётганини эшитган эдик. Наҳотки йиғим-терим мавсуми шунча барвақт бошланган бўлса? —

Умарқул ака бир оз ўйланиб тургач, деди:

— Ўшанда қайтиш майдончалари ўрнидаги ҳосилни тераётган бўлсак керак.

— Тўрт қатор ғўза ҳосилини териш учун машина солиш ортиқча дахмаза эмасми?

— Икки йилдирки, қайтиш майдончалари ўрнида катта резерв топганмиз, — дейди Умарқул Жўрақулов, — илгари қайтиш майдончалари ўрнида атиги тўрт қатор ғўза экиларди. Энди биз пайкаллар четига тўрт қатор эмас, ўн қатор ғўза экамиз. Илгари куч етмагани учун ана шу тўрт қатор ердаги ҳосил деярли исроф бўлиб кетарди. Пайкал четларига кўндалангига экиладиган ғўзаларни тўрт қатор эмас, ўн икки қатор қилиб экишга қарор қилдик. Ғўза дефолиацияси бошланганда карта чеккаларига алоҳида ишлов бериб, барглари тўкилиши билан бор ҳосилни машиналар билан териб олаётирмиз. Ҳар бир пайкалдан икки гектар ер тежаб қолинмоқда. Бу йўл билан совхозимиз бўйича юзлаб гектарни, минглаб тонна ҳосилни тежаб қолишга эришилмоқда.

Қўл меҳнатини камайтириш, ички резервлар ҳисобига пахта етиштиришни кўпайтириш имконини берадиган бу антиқа тажриба чўлқуварларга ёқиб қолган эди. Шунинг учун ҳам Қосим Раҳимовчилар тажрибаси бу йил Арнасой районида, ҳатто маккажўхоричилик хўжаликларида ҳам кенг қўлланилди.

Меҳнат китоби

ШИТОБ ДАМЛАРИНИНГ шитоб сонияларидан мисқоллаб хирмон кўтариляпти далаларда. Далалар китоби машаққат билан, бардошлар эвазига, қуёшдай меҳр ва садоқат қалами билан ёзилаётир. Бу китобнинг номи меҳнат, меҳнатдир.

— Ана шу меҳнат китобини ёзаётганларнинг бири Дўстлик районидаги Мамажон Дадажонов номли совхознинг 5-бўлим бошлиғи механизатор Хайрулла Шоҳимардоновдир. У олти ўғли, хотини ва қизлари, келинлари, невалари билан пахта теряпти. Оила аъзолари бир бўлиб 90 гектар ерга чигит экишди. Тўнғич ўғли Анорбойнинг бригадаси 40 центнердан ҳосил олди. У 50 центнерни мўлжаллаб меҳнат қиляпти.

Хайрулла Шоҳимардонов 23 йил чўпонлик қилди. Мана ўн бир йилдирки, пахта етиштиради. Хайрулла ака пахтачиликка келганида совхозда ҳосилдорлик 12 центнер эди. Ҳозир 40 центнерга кўтарилди. Хайрулла Шоҳимардонов оила аъзоларининг кўпи коммунист. Коммунистлар иш боши бўлган хўжаликда иш чакки эмас. Хайрулла ака бошчилик қилаётган бўлимда 9 та бригада бор. Ҳар куни машиналар 20—25 тонна пахтани хирмонга тўкиб турибди. 30 центнерлик маррани эгаллаш осон бўлмаяпти, албатта. 1400 тонналик хирмонни уйиш учун уларнинг ҳар бири юрагини қуёш қилиб ёқиши, далаларини машъалдек ёритиши керак бўляпти.

— Иш қандай ташкил қилинган? — сўраймиз.

— Икки йилдан бери нарядсиз системада ишлаймиз.

— Ёрдамчилар оласизми?

— Йўқ, ёрдамчиларсиз ишни ташкил қилганмиз.

— Ёрдамчиларсиз ишлаш яхши, лекин ҳосилни уддалаш қандай?

— Бўлимимизда бешта бригада планни бажарди, қолганлари ҳам маррага етай деб турибди.

— Бригада пудратини қандай тушунасиз? Унинг афзаллиги нимада?

— Ўз-ўзини назорат қилиш кучли. Ҳамма нарсани ўзимиз экамиз, бунёдга келтирамиз, сув ҳам ўзимизники, хашак ҳам. Ёрдамчиларга сарф қилинадиган пул ҳам ўзимизники, Демак, ғайрат ҳам шунга яраша. Мана, механизаторларимиздан Анорбойнинг терган пахтаси 260, Темирбой Исаевники 240 тоннадан, Ваҳобжон Отабоевники 225 тоннадан, Зиёдулло Юсуповники 200 тоннадан ошди.

Мамажон Дадажонов номли совхоз областда биринчи ўринда боряпти. Биз Мамажоннинг анъаналари қандай яшаётгани билан қизиқдик.

— У яшилликни севарди, — дейди Ҳайрулло Шоҳимардонов. Посёлкамизда яшил зоналар кўпайди. У киши ғўза парвариши билан техника ремонтини баб-баравар бошларди. Биз ҳам шу анъанани давом эттиряпмиз.

— Сизнингча, ҳосилдорликни ошириш учун яна нималар керак?

— Шудгор — ҳосилдорликнинг биринчи алифбоси. Уни оби-тобида ўтказиш керак. Сўнг чигитни кечиктирмай экиб олиш. Қишда яхоб. Мен чўпон ўтган одамман. Пахта илмини устозим Холбек Бўроновдан ўрганганман. У ўз навбатида Мамажон Дадажоновнинг мактабини ўтаган.

— Бригада пудратига ўтгунга қадар ҳосилдорлик қандай эди, ҳозир қандай?

— Битта сўз билан жавоб қилай. Бригада пудратига ўтганимиздан сўнг ҳосилдорлик 12—13 центнерга ошди.

— Пахта навига қандай қарайсиз?

— «Тошкент-1» нави машинага яхши, «Ф-108» нави эса пахтанинг хўрози, нархи ҳам баланд. Фақат у 10 кун кечроқ очилади, холос.

— Бригадангизнинг йиллик даромади қандай?

— Ойликдан ташқари 140 минг сўм устама мукофотимиз бор.

Далалар кумуш сочли кўҳна оламга ўхшайди худди. Бу мумтоз, бу муҳтарам оламда донишмандлик мўл, ҳикматлар беҳисоб.

Карвонбоши ойқизлар

ҚОСИМ РАҲИМОВ номли совхознинг 4-бўлим кўчасидан ўтаётганимизда турнақатор пахта тўла прицепларни тракторга улаётган жувонга кўзимиз тушди.

— Мана ўша биз излаб юрган аёл, — Азиза Собирова, — деди Дўстлик район партия комитетининг секретари Мунаввара Маликова.

Ўрта бўй, тўлароқдан келган, офтобда юзлари қирмизланган, сочларига пахта гарди инган бу жувоннинг кўзларида ўктамлик, зийраклик балқиб турар ва нимаси биландир машҳур пахтакор Турсуной Охуновани эсларарди.

Азиза Собирова ёш коммунист. У 1974 йилдан бери пахта теради. 44 гектар пахта майдонида деҳқончилик қилаётган нарядсиз системага ўтган бригадага бош. Бригада 26 октябрда давлат планини ортиғи билан бажариб, ҳар гектар ердан 27 центнердан ҳосил кўтарди. 117 тонна ўрнига 130 тонна пахта эл хирмонига тўкилди.

Азизанинг бригадасида укаси Наби ҳам механизаторлик қилади. Келини Ҳидоятхон эса — қўлда пахта теришнинг устаси.

Карвонбоши қиз биз билан суҳбатлашиб туриб, тез-тез соатига қараб қўярди. Фурсат ғанимат. Уни карвонлар кутмоқда. Узр сўраб, ишига ошиқди. Тележкаларни қабул пунктларига кузатиш ва тонггача бугунги ҳосил ҳар-ҳисобини кутиш ташвиши унга тинчлик бермаётгани кўриниб турарди.

ХОЛБУВИ РУСТАМОВА деганда, албатта ҳамманинг кўз олдида Пахтакор районидаги Ульянов номли совхознинг илғор бригада бошлиғи, КПСС Марказий Комитети аъзолигига кандидат, Бутуниттифоқ Ленин комсомоли мукофотининг лауреати, «Ҳурмат Белгиси» ва Меҳнат Қизил Байроқ орденлари кавалери — илғор механизатор, пахтакор аёл сиймоси гавдаланади. Лекин унинг ҳақиқий чин инсоний оламини билмоқ учун, албатта, Холбувининг ўзи билан ёнма-ён ўтириб, чақчақлашиб, мулоқатда бўлиш, сирлашиш даркор. Унинг дилбарлиги, шоиртабиат феъли, ғайрати, жўшқинлигини кўрганда ҳаётий дунёқарашларини, мулоҳазаларини эшитганда бир аёлга шунча олижаноб фазилат ато этган танти табиатга тасанно айтгинг келади. У дугоналар даврасида ўз сўзини ана шундай бошлади.

— Ҳаётда яшашнинг турли хили бор. Кимлар мол-дунёга қизиқиб, ўз фарзандига бойлик орттиришни ва бу билан уни бахтиёр этишни кўзлайди. Аслида эса, у ўз болаларини бебахт, ялқов, танбал, текинхўр қилиб қўйишини билмайди. Кимлар эса ўз ҳаётини севган ишига бағишлайди. Халқ манфаатига бераётган фойдасидан завқу шавқ олади, лаззат топади. Мен ана шу иккинчи йўлни танладим. Шубҳасизки, ўғлим ҳам менинг йўлимдан бориб бахтиёр бўлишига ишонаман.

Холбувининг ҳар бир кўз қарашида эзгу хаёлларининг қирралари намоён бўлади. «Афсуски, мен шоира эмасман. Қаранг, ҳаёт нақадар сеҳрли. Ёзаверсанг, ёзаверсанг...», дейди у. Холбувининг хаёли шеърият оламига шўнғиб кетди. У Бобур, Расул Ҳамзатов, Фазу Алиева шеърларидан байтлар келтираркан, ҳар бир сатрни ўз ҳаёти саҳифаларига пайваста этди. «Муҳаббатсиз яшаш мумкин эмас». Холбуви бу фикрининг исботини ҳаётда кўп синаган. Инсонга, меҳнатга, истиқболга туганмас ишқ билан яшаётган одамгина умр қадри беўлчов эканлигини теран ҳис этади.

Холбуви узоқ ва ширин суҳбатдан кейин бизни шийпон ҳовлисига таклиф қилди. «Аёлнинг саришталиги уйининг остонасидан бошланади», дейди халқимиз. Шийпоннинг гўзал қиёфасида аёл қўли мужассамлиги ҳар бир қадамда кўз-кўз бўлиб турибди. Чўл ўрнида бунёдга келтирилган турфа анвойи гуллар атри, фаввораги хиёбончалар, сайроқи қушлар билан серфайз ишкомлари, бригада аъзолари ҳордиқ чиқарадиган махсус бурчаклар, ўриндиқлар — ҳаммаси меҳнат кайфиятига янада кайфият қўшишдан бўлак нарса эмас. Ишчилар учун бу ерда ҳамма шароит мавжуд. Радио-телевизор, газеталар уларни дунё хабарларидан огоҳ қилиб туради.

Тўққиз йил давомида ўз кучимиз билан бу ерни ҳозирги қиёфага келтирдик. «Далага бундай қасрнинг нима кераги бор», деб қаршилик кўрсатганлар ҳам бўлди. Бугунги турмуш эса ҳар бир бригада даласида ана шундай ҳордиқ чиқарадиган маданий шийпонни тақозо этади. Меҳнатга яраша роҳати ҳам бўлиши керак-да! Мен асосан шу ерда яшаганим учунми, бу ер менга ўз уйимдан кўра юз чандон афзал, қадрлироқ, азиз кўринади. Бу ерни жажжи Ўзбекистон деб биламан. Бу ер менинг юрагим. Ишчилар эса юрагим парчалари.

Холбуви тушликка чиқиб келаётган «бригада устунлари» бўлмиш ишчилари билан таништирди. Механизатор, сувчи ва тракторчилардан Мўминбобо Отабоев, Хўжам Жонузоқов, Ҳамид Абдулҳакимов, Шамсиддин Хўрозов, Убайдулло Мелибоев, Тиркаш Рўзиев... Рўйхатни давом эттираверишmумкин. Улар кўп. Бунинг устига, ҳаммаси ҳам бир-биридан илғор, меҳнатсевар. Бригада 100 гектар ерда пахта етиштириб, ҳар гектаридан 60 центнердан ҳосил олишга муваффақ бўлди. Яъни, планни икки баравар ошириб, тўрт иш кунида 10 октябрда адо этди. Аммо шу кунда ҳам чаман очилиб ётган пайкаллар бор. Бригада хўжалиги ўзига тўқ, бақувват. Партия ва ҳукуматимизнинг Озиқ-овқат программасини амалга ошириш борасидаги кўрсатмаларига асосан шахсан Холбуви Рустамованинг ўзи ташаббус билан чиқиб, ёрдамчи хўжалик ташкил этишда бош-қош бўлди. Уч йилдан бери хўжалик ҳисобидан давлатга гўшт, асал, полиз-сабзавот маҳсулотлари топширилади. Қолгани эса ишчилар ўртасида тақсимланади. Айни пайтда қуёнчиликни тараққий эттириш устида қизғин ҳаракат бошланди.

— Ҳали қиладиган ишларимиз ҳам, орзуларимиз ҳам мўл. Барча тармоқ бўйича кўрсаткичларни оширишни ўйлаяпмиз. Шундай азаматлар кучи билан оламни яшартирса ҳам бўлаверади, — дейди Холбуви ифтихор билан.

АРНАСОЙНИНГ асфальт кўчаларидан ўтиб, оппоқ пахтазорлар оралаб, яёв кезганларимизда қуйидаги тўртликни тўқидик.

Арнасой, ҳой Арнасой
Тубинг ганждир ҳойнахой,
Баҳодир халқ қудрати
Сени этур шонга бой!

Мирзачўлнинг энг сўнгги ўзлаштирилган ерлари. Кейинги ўн йил ичида батамом ўзгача ҳусн кашф этганлигини ва тунни кунга улаб далалар бағрида жавлон ураётган одамларни кўриб, қалбинг ўз-ўзидан ҳаяжонга тўлади.

Арнасой қумлоқдан иборат бўлгани учун унда нам кам. Шамол туриши билан қумлар кўчиб юради. Шу йил апрелнинг биринчи ярмида шамол қутуриб, 18 минг гектар майдондаги чигитни қайта экишга тўғри келди. Саратоннинг иссиқ келиши натижасида қийинчиликлар содир бўлди. Ўтга қарши курашда деҳқонлар бир жону бир тан бўлишди. Август ойида пахтага икки марта сув бериб, 2,5 марта чопиқ қилингани ғўзаларни асраб қолди. Айниқса, энг муҳим проблема бўлган сув танқислигига қарши курашда одамлар алоҳида фидокорлик кўрсатди. 48 жойда насос ишга солинди. Тажрибакор кекса деҳқонлар ва илғорларнинг иш тажрибасидан кенг фойдаланилди.

Район меҳнаткашлари олдида кўндаланг турган бу қадар кўп муаммоларга қалби олов деҳқонлар бефарқ қарамаётганликларини, уларни бартараф этишда катта меҳнат сарфлаётганликларини Юлиус Фучик номли совхоз тараққиётида кўриш мумкин.

Совхоз ташкил бўлганига ўн йил бўлди. Аммо совхоз марказининг манзараси гўзал шаҳарчани эслатади. Юлиус Фучик номидаги клуб замонавий архитектураси билан кишини лол қолдиради. Чехословакиянинг оташин ёзувчиси Юлиус Фучик Ўзбекистон ҳақида ёзган китобида бундай деган эди: «Социализмнинг эркин кишилари соҳиблик қилар экан, ҳар қандай саҳронинг келажаги порлоқдир».

Чех ёзувчисининг башорат қилиб айтган сўзлари бугун ҳаётимизда кўзгудагидек акс этмоқда. 1982 йилда Юлиус Фучикнинг рафиқаси бу ерга меҳмон бўлиб келганида Фучик орзуларининг рўёбини кўриб, қаттиқ таъсирланган эди. Клуб залига кирганимизда совхознинг «Чўл таронаси» ансамбли машқ ўтказаётган экан. Ўрозбой Собиров раҳбарлигидаги 38 кишидан иборат бу ансамбль ўтган йили ташкил топган. Қисқа муддат ичида ўз репертуарини интернационал қўшиқлар билан бойитиб, республика зонал конкурсида биринчиликни олди. Бир неча фахрий ёрлиқларга сазовор бўлди. Бу орада ўз маҳоратини ГДРда намойиш қилиб қайтди. Айни долзарб кунларда пахтакорларга, ҳашарчиларга концерт программаси билан хизмат қилаётир.

Совхоз директори, республикада хизмат кўрсатган пахтакор Йўлдош Зоҳидов ўз фаолиятида ишчиларнинг яшаш шароитини яхшилашни биринчи масала деб қарагани учун ҳам хўжаликнинг моддий даражаси анча мустаҳкам. Унинг бултурги соф даромади 1,5 миллион сўмга етди.

6 минг гектар пахтазордан 14 минг тонна «оқ олтин» хирмони тиклаш устида кураш бормоқда. Совхозда илғор бригадалар кўп. Саид Анорқулов, Ўктам Муллажонов раҳбарлигидаги бўлимлар, ота-ўғил Турғун ва Носир Аҳмедовлар, Ленин орденли механизатор Абдумалик Муродов, Суюн Абдиев, Эргаш Қулмуродов бошлиқ бригадалар гектаридан 50 центнердан ҳосил кўтарди. Пахтанинг 90 проценти машинада терилди. Теримда Муборак Боймуродова ва Ҳамроой Ниёзова бригадалари пешқадамлик қиляпти.

Парвоз

ПАЙКАЛДА етти суворий чанг-тўзон кўтариб, шитоб билан олға интилмоқда. Шерикларидан анча ўзиб кетиб, майдон бошига етиб келган суворийга яқинлашдик. Қаршимизда кийим-бошини чанг қоплаган адл қоматли йигит — Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Тўлан Дадажонов турарди. Унинг кўзларида ажиб бир ёлқин, ажиб бир шиддат порлаб турарди. У дўпписининг чангини қоққанча қисқагина деди:

— Ҳозиргача терган пахтам 350 тоннадан ошди. Мақсадим — 500 тонна!

Лўндагина гап! Аммо бу рақам, бу гап замирида қанча уйқусиз тунлар, ташаббускорлик, матонат, фидокорлик ётади. Тўлан пахта терим машинасини бошқариш билан бирга Ленин номли совхоздаги энг юқори ҳосилли бригадалардан бирига бошчилик қилади. Унинг бригадасида ҳозирга қадар 40 центнердан ҳосил йиғиштириб олинди. Бригада даласида ҳали пахта кўп! Биз ана шу ютуқлар сабабини билгимиз келарди, биз бургут шиддати билан ишлаётган қаҳрамон замондошимиз билан яна кўпроқ суҳбатлашишни истардик. Бироқ қалби беором йигит шошаётган эди, унинг учун қуёшли кунларнинг ҳар бир дақиқаси ғанимат! На илож, биз унга омад тилаб хайрлашдик.

Жиззах воҳаси далаларини кезарканмиз, Тўлан Дадажоновдек ғайрат-шижоат билан ишлаётган дала бургутларини кўп кўрдик. Абдухалил Маматов, Тўлаган Қудайберганов, Искандар Рўзиев, Алиқул Анорбоев, Рауф Қодиров, Маматмурод Султонов, Абдумурод Раҳматов...

Воҳада карвонбошилик қилаётган Октябрь райони далаларида бўлганимизда ҳам бундай қаҳрамонларни кўриб, республика пахта хирмони янада сарбаланд бўлишига ишонч ҳосил қилдик. С. Раҳимов номли совхозда икки марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, донгдор пахтакор Ҳамроқул ота Носировнинг фарзандлари — Ғайрат, Зоир, Парда, Фурқат, Имом ва Сувонлардан ташкил топган оилавий экипаж довруғ солиб ишламоқда.

Ака-ука Носировлар бугунга қадар 1800 тонна «оқ олтин» теришди.

Бу совхозда яна бир оилавий экипаж пахта фронтида жасорат кўрсатмоқда. Ҳабибулло, Кўчим, Нуриддин Абдуғаффоровлар! Улар шу совхознинг ўзида илдиз отган пахтакорнинг фарзандлари. Улар бугунга қадар 600 тоннага яқин пахта теришган.

Чўлдаги хўжаликларда оилавий экипаж, айниқса, оилавий бригадаларнинг аҳамияти беқиёс. Киши бошига ўнлаб гектар пахта майдони тўғри келаётган айни пайтда бундай оилавий бригадалар чўлдаги тупроқни иҳота қилиш учун экиладиган илдизи бақувват дарахтга ўхшайди. Бир мисолни олайлик. Пахтакор районидаги Ульянов номли совхозда узоқ йиллардан бери бригада бошлиғи бўлиб ишлаган Очил ота Каримовнинг 11 фарзанди бор. У ўттиз йилдан бери чўлда. Ҳамма фарзандлари пахтакор. Улар шу йиллар мобайнида 1,5 минг гектардан зиёд қўриқ ерни қишлоқ хўжалик оборотига киритишди.

Қўриқ воҳада донг таратган яна бир оила бор. У Қорабоевлар оиласи. Биз Қорабоевлар сулоласи билан танишиш мақсадида Дўстлик районидаги «Октябрь 50 йиллиги» совхозига борганимизда тасодифан яна бир меҳнат қаҳрамони билан учрашиб қолдик. Қорабоевлар бригадасини совхозга кириш йўли ёнидаги майдон четида кирза этик кийиб, ишчи кийимда турган аёлдан суриштирдик. У совхознинг илғор бригадир-механизатори Мавлуда Ўтанова эди. Мавлуда бошқарган бригада 110 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 30 центнердан ошириб ҳосил кўтарибди. Унинг ўзи эса бригадага етакчилик қилиш билан бирга терим машинасини бошқариб, 150 тонна пахта терибди.

Ниҳоят, биз Қорабоевлар сулоласининг бир қаҳрамони Маъди Қорабоев билан суҳбатлашиб ўтирибмиз.

— Биз бир ота-онадан ўн олти фарзандмиз, — дейди Маъди. — Ўн ўғил, олти қиз Отам — Мажид Қорабоев йигирма йилдан ортиқроқ пахтачилик билан шуғулланган. Оиламиз билан совхознинг пахтачилик, маккачилик бригадасида ишлаяпмиз. Мен маккачилик бригадасини бошқараман, укам Ғафур эса пахтачилик бригадасини. Бу йил макканинг ҳар гектаридан 110 центнердан ҳосил олдик. Маккани ўриб-йиғиб олишимиз билан укаларим Ғафур, Ғани, Саттор, Ғуломлар билан оилавий экипаж тузиб, теримга отландик. Мана, бугунга қадар беш юз тонна пахта тердик. Пахтачилик бригадамизда ҳосилдорлик 35 центнердан ошди. Мақсадимиз — бу кўрсаткични 45 центнердан ошириш!

Юки оғир карвон

Қўриқ Жиззах воҳасида йилига ўн минг тоннага етказиб пахта етиштирадиган юки оғир карвонлар — пахтачилик хўжаликлари анча кўп. Арнасой районидаги Тимошенко номли совхоз ҳам ана шундай хўжаликлардан. Бу йил ҳам совхоз пахтакорлари ўн минг тоннадан зиёд «оқ олтин» тайёрлашга аҳд қилганлар.

— Ҳозиргина Ҳосил Отақулов бошқараётган бўлим пахтакорлари йиллик планни ошириб бажарди, — дейди совхоз директори Азиз Саидқулов. — Яна икки бўлимимиз планни бажариш арафасида. Совхозимиз бўйича 8 минг тоннага яқин пахта тайёрладик. Яхшиси, сизларни областда биринчи бўлиб йиллик пахта тайёрлаш планини бажарган бригада бошлиғи Аҳрор Ҳазратов билан таништира қолай.

Аҳрор Ҳазратов бригадаси ҳар гектар майдондан 30 центнердан ҳосил кўтарганди. Бу маррани улар уч иш кунида забт этишди. 100 процент пахта биринчи сортга сотилди. Бригадирнинг ўзи машина бункеридан 160 тонна пахта тўкди. Ҳозирга қадар бригадада ҳосилдорлик 35 центнердан ошди.

Арнасой районидаги Ворошилов номли совхознинг Ўроқ Ғойибов бошқарувчилик қилаётган бўлим меҳнаткашлари районда биринчи бўлиб маррага етдилар. Улар она-Ватан хазинасига минг тоннадан зиёд «оқ олтин» етказиб беришди.

— Чўл шароитида 35-40 центнердан ошириб ҳосил кўтариш бизнинг хўжалик пахтакорларининг ҳам шиорига айланиб қолган, — дейди машҳур пахтакор, Мирзачўл районидаги «Ўзбекистон» совхозининг директори Инобат Охунова. — Исмат Болиқулов, Жумабой Абдуқодиров, Бозор Усмонов, Абдуназар Набиев, Мамаражаб Исломов каби уста пахтакорлар бошқараётган бригадаларда бугун ана шундай юқори ҳосил учун кураш кетяпти.

Жиззах районидаги Жданов номли совхоз юқори ҳосилли хўжаликлардан ҳисобланади. Бу йил совхоз меҳнаткашлари ҳар гектар майдондан пландаги 37 центнер ўрнига 50 центнердан ҳосил кўтариш мажбуриятини олишган. Саидазиз Янгибоев бошқарувчилик қилаётган бўлимда ҳосилдорлик бундан ҳам ошади. Биз худди шу бўлим даласида «40 чоллар» бригадасига дуч келдик.

— Иккита чаноқнинг пахтасин олсанг,
Энг ози —бир ғалтак чийран ип бўлур! —

деган экан отахон шоиримиз Ғафур Ғулом, — дея сўз бошлайди «40 чоллар» бригадасининг ташкилотчиларидан бири, Улуғ Ватан уруши инвалиди, собиқ ўқитувчи Маҳмуд Шерназаров. — Худди шундай бир тола пахта терсак ҳам элга мадад деб биз қирқ чоллар далага чиқдик. Лекин кунлик териш бўйича жудаям ортда қолаётганимиз йўқ. Ҳидир ота Иброҳимов, Шукур бобо Холиқов, Расул ака Худойбердиев, Холмурод ака Боймуродов, Шерқул ака Бегимқулов, Хотамбува Исмоилов каби кекса теримчиларимиз 20-30 килограммдан ошириб пахта теришяпти.

* * *

Юрагида ўти бор бундай чолларни Октябрь, Мирзачўл, Пахтакор, Арнасой районларида ҳам кўп кўрдик. Етти яшардан етмиш яшаргача барча юксак эзгу ният билан тер тўкаётган далаларни кўриб, жиззахлик пахтакорлар бу йил ҳам юксак хирмонга муносиб улуш қўшишларига ишонч ҳосил қилдик. Воҳадан қайтар эканмиз, бир армон бизни қийнар эди. Бу армон минглаб ҳашарчи талабалар ҳузурига бора олмаганимиз, яна кўплаб дала қаҳрамонларининг жасоратини мадҳ эта олмаганимиздан келиб чиқаётган бир виждоний бурч эди.

Эътибор ОХУНОВА,
Гулчеҳра ЖЎРАЕВА,
Туроб МАҚСУДОВ,
Нуъмонжон МИРЗАЕВ.

Жиззах районидаги Жданов номли совхозда уруш ва меҳнат ветеранларидан иборат бригада тузилиб, шу кунларда унга уюшган табаррук кексалар совхоз пахтакорларига йиғим-теримда фаол кўмаклашмоқдалар. СУРАТДА: ветеранлар бригадасининг илғор теримчи отахонларидан бир группаси акс эттирилган.

В. Молгачёв фотолари.

ЯНГИЛИКЛАР 83

МАДАНИЯТ ХАБАРЛАРИ

СТОМАТОЛОГИЯ ПОЛИКЛИНИКАСИ

Чироқчи районида кейинги йилларда даволаш муассасалари тармоғини кенгайтиришга жиддий эътибор берилмоқда. Шу туфайли ҳам бу ерда меҳнаткашлар саломатлигини тиклаш йилдан йилга яхшиланиб боряпти.

Яқинда район марказида яна бир муҳташам бино — икки қаватли стоматология поликлиникаси қад кўтарди. Замонавий медицина асбоб-ускуналари билан жиҳозланган бу даволаш масканини райондаги колхозлараро қурилиш бошқармасининг Б. Рашидов етакчилик қилаётган қурувчилар бригадаси муддатидан икки йил олдин фойдаланишга топширди. Поликлиникада ўн битта кабинет бўлиб, тиш касаллигини даволаш учун барча қулайликлар мавжуд. Айни пайтда янги стоматология поликлиникасида меҳнат аҳлига намунали тиббий ёрдам кўрсатилмоқда.

Б. ЭЛМУРОДОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбирлар пости аъзоси.
Қашқадарё области.

ПАХТАКОРГА ҲАММА МАДАДКОР

Пахтаобод район соғлиқни сақлаш бирлашмаси «оқ олтин» йиғим-теримининг ҳозирги долзарб кунларида пахтакорлар ва шаҳарлик ҳашарчиларга даланинг ўзида малакали медицина хизмати кўрсатиш ишини ташкил этди. Хирург, терапевт, гинеколог, стоматолог каби мутахассислардан иборат тўртта кўчма поликлиника зарур транспорт, медицина асбоб-ускуналари ва дори-дармонлар билан таъминланган. Ш. Ашуров, М. Ғиёсов, М. Давронов, М. Қурбонова каби юқори малакали шифокорлар пахтакорларга намунали тиббий ёрдам кўрсатмоқдалар. Шунингдек, пахтакорлар тушликка йиғилган вақтларида улар турли мавзуларда суҳбат ва лекциялар уюштирмоқдалар.

Москва районидаги Фрунзе номли колхознинг марказий кутубхона ходимлари пахтакорларнинг дам олиш вақтларини мароқли ўтказишларини таъминлаш мақсадида 12 та дала шийпонида кўчма кутубхона ташкил этдилар. Унинг фондида турли хил қизиқарли китоблар мавжуд.

Қ. САТТОРОВ,
С. АБДУРАСУЛОВ.
Андижон области.

* * *

Шунингдек, газетхонлардан **А. Абраев** (Сурхондарё), **Т. Маҳсудов, Н. Ҳабибов** (Бухоро), **М. Мираҳмедов, У. Матчонов** (Фарғона), **Ё. Муҳаммадиев** (Навоий), **А. Мирзааҳмедов** (Наманган), **Т. Холбоев** (Андижон) ва бошқа ўртоқлар ҳам редакциямизга шу мазмунда хат-хабарлар йўллашган.

АЖОЙИБОТЛАР ОЛАМИДА

КАРВОНСАРОЙ ИЗИДАН

Душанба шаҳрининг янги микрорайони территориясида қадимги маскан излари топилди. Ер қатлами остидан кўпдан кўп хилма-хил сопол буюмлар чиқди. Мутахассислар бу жойни «шишахона» деб атадилар.

— Бир вақтлар бу ерда савдо йўллари кесишган карвонсаройлар бўлиб, уларда савдогарлар тўхтаганлар V—VI асрларда шишахона шундай саройлардан бири бўлган, — деди Тожикистон ССР фанлар академияси тарих институти экспедициясининг раҳбари М. Отахонов. —Ўша даврга мансуб маданий қатламдан тандирлар, кўпдан кўп лаган ва пиёлалар, хумлар топилди. Бу ерда овқат тайёрланадиган ўчоқ боши ҳам бўлган.

Ҳозир меъморлар республика пойтахтини ривожлантириш бош планини ишлаб чиқмоқдалар. Маскан топилган микрорайонни ҳам шишахона деб аташга қарор қилинди.

(ТАСС).

СОЛДАТ МАКТУБЛАРИ

ФАХРИМИЗ

△ Қисмимизда Эркин Қораев номини барча ҳурмат билан тилга олади. Бунинг боиси бор, албатта. У солдатларга овқат тайёрлайди. У тайёрлаган лаззатли таомлар қуролдошларига манзур бўлмоқда.

Хизматда ва жанговар тайёргарликда юқори кўрсаткичларга эришаётган Э. Қораев қўмондонлик томонидан Фахрий ёрлиқ ва ташаккурномалар билан тақдирланган.

Ж. БОБОРАҲМАТОВ.

ИЛҒОР ЖАНГЧИ

△ Гвардиячи оддий солдат Баҳодир Турсунов она-Ватан олдидаги ўз бурчини шараф билан адо этмоқда. Илғор жангчи жанговар ва сиёсий тайёргарлик аълочиси ҳамда классли мутахассис. У жанговар қуролларни мукаммал ўзлаштириб, бошқаларга намуна бўлмоқда. Яқинда бўлиб ўтган ўқув машғулотларида Б. Турсунов бўлинма командири томонидан ташаккурнома олишга муяссар бўлди.

Баҳодир Совет Армияси сафига чақирилгунга қадар Қўқондаги нефть техникумида ўқир эди. Ҳарбий хизматни адо этиб бўлгач, у техникумда ўқишни давом эттиради.

Ҳозир жангчилар учун энг масъулиятли давр — 1983 ўқув йили якунлари кўрикдан ўтказилмоқда.

В. М. ДЕЙНЕКИН.

УЙДАН КЕЛГАН ХАТ

△ Ефрейтор Ҳуррам Турдиев конвертни очаркан қаттиқ ҳаяжонланарди. У конверт ичида тўрт букланган хат билан бирга қизининг суратини кўриб қувониб кетди. Суратнинг орасига: «Адажонимга Хуснорадан» деган сўзлар ёзилган эди. Солдатнинг дили яйраб кетди.

«Қандай катта бўлиб қолибсан, қизалоғим» хаёлидан ўтказди у.

— Қаранглар, Ҳуррамнинг қандай чиройли қизи бор экан, — дейишди қуролдошлари расмга ҳавас билан боқишаркан.

Ҳуррам Турдиев қўлига ручка олиб бир чеккада ўтириб уйига хат ёзишга тутинди.

Кўз олдига Сурхондарё областининг Шўрчи районидаги Калинин номли колхоз қишлоғи, унинг меҳнатсевар кишилари келди. У шу ерда туғилиб ўсган. Қишлоқ хўжалик техникумини битирган, шу колхозда фельдшер бўлиб ишлаган эди.

Ҳуррамга армияда ҳарбий қурувчилар қисмида хизмат қилишига тўғри келди. У жисмонан чиниққанлиги, меҳнатсеварлиги туфайли тез орада тажрибали жангчиларга етиб олди. Кейинчалик уни рота санитария инструкторлигига юборишди. Командирлар Ҳуррамни меҳнатига яраша рағбатлантиряптилар. Унга ефрейтор унвони берилди.

Бир куни ефрейтор Турдиев командир ҳузурига рапорт ёзиб кирди. Рапортда у қурувчилик касбини эгаллашга имконият яратиб беришларини сўраган эди. Унинг илтимоси қондирилди. Ҳозир Х. Турдиев қурилишда дурадгорлик қилмоқда. Ҳуррамнинг ота-онаси ўз фарзанди билан, рафиқаси ўз турмуш ўртоғи билан, қизи эса отаси билан ҳар қанча фахрланса арзийди.

Бугун у ўз хатига битта сурат ҳам қўшиб юборади. Бу расмда унга «Коммунистик меҳнат зарбдори» кўкрак нишони топширилаётгани тасвирланган.

В. МОКРИЙ.

ОЛҚИШ

△ Фарҳоджон Топилов армия сафида ҳам ўз севган касби — рассомчиликни давом эттирмоқда. У чизган плакатлар ўз мазмуни —мундарижаси жиҳатидан катта тарбиявий роль ўйнамоқда. Ёш солдатларни она-Ватанга муҳаббат, жонажон Коммунистик партия ғояларига садоқат руҳида тарбиялашга ҳисса бўлиб қўшилмоқда.

Фарҳоджон бўш вақтларида қўлига рубобини олади. Аккордеонда ҳам лирик куйлар чалиб, хизматдошларини хурсанд қилади.

Ҳадемай хизмат муддати тугайди. У ўзининг она юрти Тошкентга — ота-онаси бағрига йўл олади. Биз унга сафдошлари номидан «оқ йўл» тилаб қоламиз.

М. МИРЗАТИЛЛАЕВ.

* * *

Шунингдек, оддий солдатлардан **Ғ. Неъматов, Н. Назаров, Ш. Мақсудов, Ҳ. Норқулов** ва бошқаларнинг редакциямизга йўллаган хат ва хабарларида она-Ватанимиз посбонларининг хизматда эришаётган ютуқлари ҳақида ҳикоя қилинган.

ҚАШҚАДАРЁ ОБЛАСТИ. Шаҳрисабздаги «Ҳужум» бадиий буюмлар фабрикасининг маҳсулотларига талаб ортиб бормоқда. СУРАТДА: корхонанинг бош рассоми Зайнаб Ҳамидова. У қадрдон коллективда қарийб 50 йилдан бери меҳнат қилиб келмоқда.

Ш. Шаропов фотоси (ЎзТАГ).

Фан ва техника

МЕТЕОР ИЗЛАРИ

Тожикистонлик астрофизиклар атмосфера ўрта қатлами — ионосферанинг ердаги об-ҳавога таъсирини аниқладилар. Улар қизиқ бир қонуниятни кашф қилдилар: 100 километрдан ортиқ баландликда шамол кучайганида Тожикистон устида чанг-тўзон бўлади, уни шамол марказий Осиё саҳроларидан келтиради. Олимлар бу хусусий факт ҳозиргача тарқалган фикрга зид ўлароқ об-ҳаво ўзгаришлари тропосферада (15—20 километр баландликда) эмас, ундан анча юқори — ионосферада вужудга келиши тўғрисидаги гипотезани тасдиқлайди, деб ҳисобламоқдалар.

Об-ҳаво механизмини ўрганишда метеор излари астрофизикларга ёрдам бермоқда.

Бу излар об-ҳавонинг ўзига хос индикатори бўлиб хизмат қилади. Тожикистон осмонида бир кунда космосдан 3 мингга яқин метеор пайдо бўлади. Уларнинг радио сигналларини яхши қайтарадиган плазма излари олимларга кўп-дан-кўп ахборот беради. Астрофизиклар электрон ҳисоблаш машинасига уланган метеор радиолокатори ёрдамида ахборот маъносини чаққон очадилар. Бунда атмосфера юқори қатламларидаги шамолларнинг тезлиги ва йўналиши, ёниб битган жисмларнинг катталиги метеорлар ер сари чиқиб келган коинот области аниқланади. Шу усул билан олинган ахборот метеорологик ракеталар учириш ёрдамида олинадиган ахборотдан анча кенг ва арзонга тушади.

ТЕЖАМЛИ ВА ҚУЛАЙ

Иситиш мавсуми бошланиши билан Эстония пойтахтининг янги уй-жой райони Вяйке-Нийсмяэда автоматика температурани ростлай бошлади. Об-ҳаво қандай бўлишидан қатъи назар приборлар уй ичидаги температурани ғоятда аниқ сақлайди.

Бу содда мослама — электрон қурилма билан боғланган бир неча чоғроқ труба Таллин политехника институтининг лабораториясида бунёдга келди. Прибор датчикларидан бири уйнинг ташқи томонига монтаж қилинади. У ташқи ҳаво температурасини ўлчайди. Иккинчи датчик иситиш радиаторлари қанчалик исиганлиги тўғрисида сигнал бериб туради. Электроника термометр датчикларининг кўрсатишларини таққослаб команда беради ва махсус магнит-клапан ташқари совиган бўлса иссиқлик оқимини орттиради. Аксинча, ташқари исиб кетганида иситиш системасига иссиқ сув ўтиши камаяди.

Синовлар прибор содда ва пухта ишлашини кўрсатди. Мутахассисларнинг ҳисобларига кўра, уни жорий этиш истеъмол этиладиган ёқилғининг тахминан олтидан бирини тежашга имкон беради. Хизмат биноларида шундай приборлар ўрнатилса, тежаш анча кўпаяди. Чунки иш соатлари тугагач, автоматикага ўртача хона температурасидан бир неча градус пастроқ температура ушланадиган режимни бериб қўйиш мумкин бўлади.

Ёқилғининг анча қисми бошқа республикалардан ташиб келтириладиган Эстония учун бу янгиликнинг катта аҳамияти бор. Уни ишлаб чиқиш олимлар ишлаб чиққан республика «Энергия» программасини амалга оширишда босилган навбатдаги қадамдир. Бу программа шу йил ишга тушди. (ТАСС).

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

«ЮБИЛЕЙ» МАРКАЗИЙ СПОРТ ЗАЛИДА
14 январь — 4 февраль кунлари
ЛЕНИНГРАД ДАВЛАТ МУЗ УСТИДА БАЛЕТИНИНГ
КАТТА ТОМОШАЛАРИ
«МУЗ УСТИДА БАЙРАМ»
ЯНГИ ПРОГРАММАСИ
ПРОГРАММАДА ҚАТНАШАДИЛАР:

Жаҳон ва Европа биринчиликларининг беш карра кумуш медаль совриндори, Олимпиада ўйинларининг кумуш медаль совриндори, халқаро классдаги СССР спорт мастери

ЛЮДМИЛА СМИРНОВА

Олимпиада ўйинлари ва жаҳон, Европа биринчиликларининг тўрт карра чемпиони, СССРда хизмат кўрсатган спорт мастери

АЛЕКСЕЙ УЛАНОВ

РСФСРда хизмат кўрсатган артистлар: И. Филиппова, Л. Литвиненко, А. Яковлев, СССР Кубоги эгаси, СССР спорт мастери А. Погодин ва бошқалар.

БОШ БАЛЕТМЕЙСТЕР — РСФСРда хизмат кўрсатган артист, балетмейстерларнинг Бутуниттифоқ конкурси лауреати КОНСТАНТИН РАССАДИН.

ТОМОШАЛАР 14, 17, 18, 19, 20, 24, 25, 26, 27, 31 январь, 1, 2, 3 февраль кунлари соат 19.30 да; 15, 21, 22, 28, 29 январь ва 4 февраль кунлари соат 16.30 ва 19.30 да БОШЛАНАДИ.

Коллектив бўлиб келиш учун заявкалар қабул қилинмоқда.

КАССАЛАР ҲАР КУНИ СОАТ 14 ДАН 19.00 ГАЧА ИШЛАЙДИ.

1 декабрдан бошлаб эса кассалар соат 10.00 дан 20.00 гача очиқ.

ҚУЙИДАГИ ТЕЛЕФОНЛАР БЎЙИЧА СПРАВКАЛАР ОЛИШ МУМКИН:

Касса — 46-03-12, 46-70-31;
Администратор — 46-68-77, 46-07-53.

●

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА

Монголия Халқ Республикаси халқ артисти, Улан-Батор театрининг етакчи солисти

УРТНАСАН
(сопрано)

ССРДАГИ ГАСТРОЛЛАРИ

13 ноябрь соат 19.30 да ЧИО-ЧИО-САН.
15 ноябрь соат 19.30 да ФЛОРИЯ ТОСКА
Билетлар сотилмоқда.

33-90-81 ТЕЛЕФОН НОМЕРИ БЎЙИЧА СПРАВКАЛАР ОЛИШ МУМКИН.

●

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 13/XI да **Севгига севги билан** (12.00), **Чио-Чио-Сан** (19.30), 15/XI **Флория Тоска**, 16/XI да **Испан миниатюралари**, 17/XI да **Дилором**.

Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби, Ҳамза номидаги Тошкент давлат музыка билим юрти директори

Тавур Жумаевич ЖУМАЕВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон Театр жамияти республикадаги кекса режиссёрлардан бири, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби, республика миқёсидаги шахсий пенсионер, Ўзбекистон Театр жамиятининг аъзоси

Гумар Ғимранович ИСМАГИЛОВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

РЕВИЗОР КЕЛАРМИШ

ФЕЛЬЕТОН

Шохига урсанг туёғи зирқираркан. Яқинда республика чорва наслчилиги илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасида шундай бўлди. Халқ назоратчилари бирлашма контрол-ревизия бўлими ходимларидан бир неча область наслчилик корхоналарида қандай қилиб 126 сўмлик камомад топилганлигини суриштиришганида бу ерда алғов-далғов бўлиб кетади, деб ўйлашмаган эди. Бўлим тафтишчиси М. Қурбонов уларнинг кўзини шамғалат қилиб, бирлашма бош директори Хайрулла Ҳусаиновнинг ҳузурига дод-фарёд билан югурди.

— Ҳа, ҳа, тинчликми, нима бўлди? — деди у тили калимага келмай.

— Э, тамом бўлдик, хўжайин, сиримиз кўчага чиқиб кетадиган бўлди, — М. Қурбонов йиғламсираб бирлашма бош директорига мўлтираб тикилди.

— Кимни, нимани текширишяпти? — директор ўринбосари В. Арушанов гапга аралашди. — Чумчуқ пир этса, юрагинг шиғ этадиган бўлиб қолибсан.

— Беркитиб нима қиламиз, барибир ўзларингнинг ҳам хабарларинг бор — М. Қурбонов ғулдиради. — Шу йили бўлимимиз бўйича икки-уч область корхоналарида тафтиш ўтказиб, фақат 126 сўм камомад топилди, бошқа ишларнинг ҳаммаси жойида, деб акт тузгандик. Кимдир иғво қилганга ўхшайди, шуни келиб текширишяпти.

— Уфф, ваҳма бўлмай кетей, — дод-войингдан бир жойга ўт тушибдими, дебман. Капалагимни учириб юбординг-ку, Хайрулла Ҳусаинов зўрма-зўраки илжайди. — Текширишса текширишавермайдими. нимадан қўрқасанлар, ҳужжатларни тўғрилаб қўйган бўлсаларинг бўлди-да.

М. Қурбонов бош директорнинг ўткир нигоҳига дош беролмай кўзларини олиб қочаркан, эшитилар-эшитилмас қилиб деди:

— Ҳамма гап шунда-да, хўжайин. Бу ёғи тўғри бўлса, эшигингизга ёрдам сўраб келармидик.

— Ҳали буёғи хуржун денг?

— Улар олдин ўша биз текширган областларда бўлиб, кейин буёққа келишган экан, — ҳиқиллаб деди М. Қурбонов, — Роса ковлаштирибди. Ўша корхоналарда 126 сўм эмас; 7300 сўм камомад чиқди, 3200 сўмлик буюмларни қонунсиз ҳисобдан чиқаришибди, 6400 сўмни мукофот ва транспорт учун нотўғри сарфлаб юборишибди, деб холи-жонимизга қўйишмаяпти.

Бирлашма бош директори ходимларидан ҳамма нарсани кутса ҳам, бунақасини сира кутмаган эди.

— Ўл қилишяпти, дард қилишяпти, — Хусаинов ўрнидан туриб Қурбоновнинг устига бостириб борди-да, қаршисида туриб унга қаттиқ тикилди. — Сенларни туппа-тузук одам десам, росмана порахўр экансанлар-ку! Яна бирлашма ихтиёридаги ҳамма корхоналарни ўтказиб турғазадиган бўлимни ишониб топшириб қўйибман-а... Ҳе, тафтишчи бўлмай... Бор, комиссия яна бошқа ишкал жойларингни ҳам топиб ўтирмасин.

— Бу галги текшириш жуда қаттиқ ўтадиганга ўхшайди, — деди у ўринбосарига. — Иложи бўлса ҳамма ҳужжатларни, айниқса зотли молларни олиб келиш, районларга тўғри тақсимлаш ҳақидаги ҳужжатларни тўғрилаб қўйиш керак. Кетидан яна икир-чиқир гаплар чиқиб, қизариб ўтирмайлик.

— Иш бор жойда камчилик ҳам бўлиши табиий, Хайрулла Ҳусаинович, — В. Арушанов ҳар эҳтимолга қарши шундай деяркан, столининг тортмасидан бир папка ҳужжатларни олиб, бирлашма бош директорининг олдига қўйди. Ҳусаинов ўрнашиб ўтириб олиб, уларни бирма-бир варақларкан авзойи яна бузилди.

— Ия, бу ёқда ҳам ишлар пачава-ку, — деди у тепа сочи тикка бўлиб. — Бу қанақаси бўлди, молларни колхоз ва совхозларга накладной ва ветеринария гувоҳномасисиз, тортмай-ўлчамай шундоқ топширяпсизларми? Ахир бундай қилмаларинг, ҳаммаси қонуний бўлсин, деб неча марта қулоқларингга тамбур чертганман. Мана ўзбошимчаликнинг натижаси: сентябрда икки совхозга берилган 178 бош зотли ғунажиннинг 37 тасини ўша ерда тортиб кўришса, ҳужжатда қайд қилинганидан 1565 килограмм кам чиқибди... 4100 сўм ортиқча ҳақ олганмишмиз... Энди шуниси етмай турувди...

Ҳусаинов ўринбосаридан жавоб кутиб, бир оз жим турди-да, ундан садо чиқавермагач, бошқа ҳужжатни олиб Арушановнинг олдига ташлади.

— Манавинисига нима дейсиз? Тўртта наслчилик корхонасида икки ярим минг тонна озуқа етти ёт бегона одамларга сотиб юборилибди. Ахир бу бутун фонднинг деярли ярми деган гап-ку...

Арушанов ҳам тўнини тескари кийиб олди:

— Ишни карнайчи қилиб, балога сурнайчи қолмасинда Хайрулла Хусаинович, — деди у. — Чақиртиринг Цибизов билан Анни, қилмишларига ўзлари жавоб беришсин.

Олег Цибизов Тошкент область наслчилик корхонасининг, Валерий Ан бўлса Тошкентдаги зотли моллар етиштириш ва жойларга тарқатиш хўжалигининг директори эдилар. Ҳусаинов ўринбосарининг шаъмасисиз ҳам бу ерда аҳвол қандайлигини жуда яхши биларди.

— Чақирмасам ҳам манови ҳужжатлар уларнинг афтбашараси қанақалигини кўрсатиб турибди, — деди, — ўринбосарини жеркиб Ҳусаинов. — Цибизов давлатдан олинган фондли озуқанинг 70 процентини четга пуллаб, корхонани ўтқазиб қўйди. Валерий Ан бўлса бир ўзига учта машина тутиб, ялло қилиб юришдан ортмаяпти... Йўқ, уларни вақтида тергамай сиз талтайтириб юборгансиз. Сизга суяниб, кўнгли истаган ишни қилиб юришибди. Келган комиссия мана шуларнинг ҳаммасини топиб, бир бошдан ипга тизса нима деган одам бўламиз. Шуларни ҳеч ўйлайсизларми ёки йўқми?

В. Арушанов индамади. Директорга сиртида бўлмаса ҳам ичида қўл силтаб қўйди. Нима ҳам қилсин, дўппи тор келиб қолган ҳозирги нозик пайтда «мен эмас, сен қилдинг» деб гап талашиб ўтирсинми. Сирасини айтганда, мана шу нуқсонларда ўзининг ҳам айби йўқ эмас. Жавоб бериладиган бўлса, директор иккови биринчи бўлиб жавоб беради. Бундан қочиб қутулолмайди. Шуларни ўйларкан, Арушанов «пешанамизга ёзилганини кўрамиз-да, Хайрулла Ҳусаинович, бу ёғи энди таваккалчилик» деб қўйди. Бироқ унинг бу гапи Ҳусаиновни яна ўт олдириб юборди.

— Таваккал, таваккал, дейсиз, биласизми, таваккалнинг туби тош бўлади, бошингни урсанг ёради, — деди у жаҳл билан.

...Хуллас, уларнинг ўртасидаги бу илмоқли гаплар, кесатиқ-муқатиқлар қанча давом этди-ю, нима билан тугади, буниси бизга қоронғи. Аммо уларнинг бепарволиги, талабчанликни бўшаштириб юборганлиги, ходимларнинг масъулиятсизлиги сабабли чорвачиликда наслчилик ишлари билан шуғулланадиган республика илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасида юқорида қайд қилинган нуқсонларнинг рўй берганлиги аниқ, албатта. Бу ерда давлат мулкини талон-торож қилиш, зотли молларни тарқатишда ўзибўларчилик авж оляпти. Биз юқорида содир бўлаётган камчиликларнинг айримларинигина тилга олдик, холос. Бу нуқсонларни бир бошидан санаган билан охирига етиш қийин. Бирлашма раҳбарлари ишни тўғрилаш, назоратни кучайтириш, наслчилик ишини яхшилаш ўрнига дўппи тор келиб, қилмишларига яраша жавоб берадиган бўлганларида «мен эмас, сен қилдинг, булар сенинг қилмишларинг» деб ҳамма айбни бир-бирларининг зиммасига ағдармоқчи бўлишяпти.

Биз бу ерда илмий ишлаб чиқариш бирлашмасига мутасаддилик қилаётган республика Қишлоқ хўжалик министрлиги номига ҳам аччиқ-аччиқ гапларимизни айтмоқчимиз. Бирлашма министр ўринбосари И. С. Умаровга биркитиб қўйилган. Бироқ у ҳам бирлашма фаолияти устидан етарли назорат ўрнатмай, бу ердаги аҳволга панжа орасидан қараб келди. Ишонамизки, министрлик республика чорвачилигини ривожлантириш, наслчилик ишларини яхшилашда муҳим роль ўйнайдиган ушбу илмий ишлаб чиқариш бирлашмасидаги ачинарли аҳволга барҳам беради, нуқсонларни тугатиб, бирлашмани оёққа турғазади.

Рафиқ ТУРСУНОВ.

СПОРТ

СОВРИНЛАР ВА УРИНЛАР

● **БАДИИЙ ГИМНАСТИКА. Франциянинг Страсбург шаҳрида жаҳон чемпионати давом этмоқда. Дастлабки машқ бажариш бўйича совет спортчилари 19,55 балл тўплаб, иккинчи ўринни эгаллашди. Болгария командаси 19,6 балл билан пешқадамлик қилди. Мусобақада тошкентлик моҳир гимнастикачи В. Зарипова ҳам иштирок этмоқда.**

● **БОКС. ГДРда дўст армиялар спортчилари ўртасида ўтказилган мусобақада республикамиз вакилларидан А. Абдураҳмонов, В. Яновский, А. Антикус, А. Коптев, Ю. Еремеев, А. Ауловлар муваффақият қозондилар.**

● **ҚИЛИЧБОЗЛИК. Новосибирск шаҳрида «Буревестник» кўнгилли спорт жамияти Марказий Совети биринчилиги учун ўтказилган мусобақада ўзбекистонлик рапирачилардан В. Сизов олтин, И. Рихтер билан А. Рудченколар бронза медалларини қўлга киритдилар. Қиличбозлик баҳсида И. Ҳабибуллин олтин медалга сазовор бўлди. Шамширчи Б. Зинатуллин эса кумуш медали совриндори бўлди. Умумкоманда ҳисобида вакилларимиз фахрли иккинчи ўринни эгаллашди.**

● **ШАХМАТ. Тошкентда кучли мастерликка номзодлар ўртасида ўтказилаётган мусобақада 13-турдан кейин бухоролик С. Галлахов 9,5 очко билан олдинда бормоқда.**

● **ФУТБОЛ. Мамлакат чемпионатининг кумуш медали совриндори — Москванинг «Спартак» командаси ГФРда «Штадтверке» клуби билан ўртоқлик учрашувида (5:0) ғалаба қозонди.**

Редактор М. ҚОРИЕВ.

Телевидение

13 НОЯБРЬ, ЯКШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Ҳужжатли фильмлар. 10.20 — Тоғларга таклиф. 10.50 — Будильник. 11.20 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан! 12.20 — Здоровье. 13.05 — Тонгги почта. 13.35 — Совет тупроғидаги учрашувлар. 13.50 — Қишлоқ янгиликлари. 14.50 — Музикали киоск. 15.20 — Бадиий гимнастика. Жаҳон чемпионати. 15.50 — Концерт. 16.20 — Саёҳатчилар клуби. 17.20 — Онам мени бахтли қилиб туққан. Бадиий фильм. 18.35 — Бадиий гимнастика. Жаҳон чемпионати. 19.30 — Халқаро панорама. 20.15 — Инспектор Лосев. Бадиий фильм. 3-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Концерт. 22.35 — Футбол. Европа чемпионатининг саралаш матчи. Португалия — СССР. 00.05 — Янгиликлар.

МОСКВА-II 9.00 — Зарядкага сафланинг! 9.20 — Ҳужжатли фильм. 9.40 — Ўсмирлар ижоди. 10.20 — Ҳужжатли экран. 12.20 — Асли болаликдан. А. Платонов. 13.20 — Нима? Қаерда? Қачон? 14.25 — Концерт. 14.50 — Оловли йўллар. Бадиий фильм. 1-серия. 15.55 — Мухбирларимиз ҳикоя қиладилар. 16.25 —Концерт. 17.30 — Инсон — замин соҳиби. 18.15 — СССР халқ артисти Е. Образцова концерти. 19.05 — Мультфильмлар. 19.30 — Горькийликларнинг музикали ҳаёти. 20.20 — Илмий-оммабоп фильм. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.45 — Эрмитаж. 21.15 — Ҳужжатли фильм. 21.30 — Время. 22.05 — Мен кутаман. Бадиий фильм. 23.25 — П. И. Чайковский.

ТОШКЕНТ-I. 10.00 — Янгиликлар. 10.10 — 5 «Б»даги галати бола. Бадиий фильм. 11.40 — Мультфильм. 12.00 — Қувноқ стартлар. 13.10 — Чет эллик меҳмонлар Ўзбекистон ҳақида. 13.35 — Ўзбекистон спорти. 14.15 — Йўл ҳаракати хавфсизлиги учун. 14.55 — Реклама. 18.05 — Мультфильм. 18.20 — Концерт. 18.50 — Кинофантазия. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Цирк! 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Санъат усталари — ҳосил усталарига.

ҚИРҒИЗИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

14 НОЯБРЬ, ДУШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Ҳужжатли фильмлар. 10.25 — Концерт. 10.55 — Ҳайвонот оламида. 11.55 — Болалар учун фильм. 13.10 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.00 — Бир қултум тоза сувдай. Халқ ҳунармандчилиги ҳақида. 16.25 К. Паустовскийни такрор ва такрор ўқиб... 17.20 — Илмий-оммабоп журнал. 18.05 — Бадиий гимнастика бўйича жаҳон чемпионати. 19.05 — Футбол шарҳи. 19.35 — Меҳнатга яраша шараф ва шуҳрат. 20.10 — Елғоннинг қадами узун. Фильм-спектакль. 21.30 — Время. 22.05 — Елғоннинг қадами узун. Фильм-спактаклнинг давоми. 23.15 — Дунё воқеалари. 23.30 — Концерт.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Бахтиёр яшанглар. 9.40 — В. Биков асарлари саҳифаларида. 10.35 — Илмий оммабоп фильм. 10.50 — Фан ва турмуш. 11.35 ва 12.40 — Тарих. 12.05 — Рус тили. 13.10 — Физика. 13.40— Дала ва ўтлоқ ўсимликлари. 14.00 — Ўқитувчига музика сабоги. 15.05 — Ўрта аср санъати. 1-кўрсатув. 15.35 — Э. Хемингуэй. Ҳаёти ва ижоди саҳифалари. 16.25 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — Ҳамдўстлик. 19.15 — Санъат усталари. СССР халқ артисти Г. Менглет. 20.30 — Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар. 20.45 — Давлат камер оркестри чалади. 21.15 — Илмий-оммабоп фильм. 21.30 — Время. 22.05 — Фильм-концерт. 22.30 — Хоккей. Крылья Советов — Спартак.

ТОШКЕНТ-I. 18.05 — Мультфильм. 18.30 — Фильм-концерт. 19.00 — Совет армияси жангчилари учун. Едимизда ва қалбимизда ҳамиша. 19.30 Ахборот. 19.45 — Қалб амри билан. 20.15 — Бугун оламда нима гап. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 —Время. 22.05 — Хирмонингизга барака. 22.20 — Сакраш ҳуқуқи. Бадиий фильм. 23.55 — Янгиликлар.

ТОШКЕНТ-II. 9.00 — 16.30 — Москва-II. 18.00 — Илмий-оммабоп программа. 18.55 — Қизиқувчилар экрани. 19.25 — Қора денгиз ороллари. 19.35 Янгиликлар. 19.55 — Революция туфайли туғилган. Бадиий фильм. 8-серия. 21.30 - МОСКВА-II.

Радио

13 НОЯБРЬ, ЯКШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Дуторчи қизлар ансамблининг концерти. 9.15 — Табассум. 11.30 — Сиз ёқтирган қўшиқлар. 12.10 — Ишчинома. 13.00 — Чорвадор. 13.30 — Ишлаб чиқариш илғорлари, Сизлар учун. 14.00 — Ватанга кўплаб пахта етказиб берайлик. 15.40 — Навоий Астрободда. Спектакль. 18.15 — Халқаро аҳвол кундалиги. 18.30 — Концерт. 19.25 — Ёшлик. 21.00 — Фан уфқлари. 21.10 — Табассум. 22.30 — Ўзбек классик қўшиқлари.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент-П. Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР
Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 33-21-43, 32-53-16. 32-53-20, 33-11-49, 32-54-13.

Р. 03271. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. Б. — 260. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15